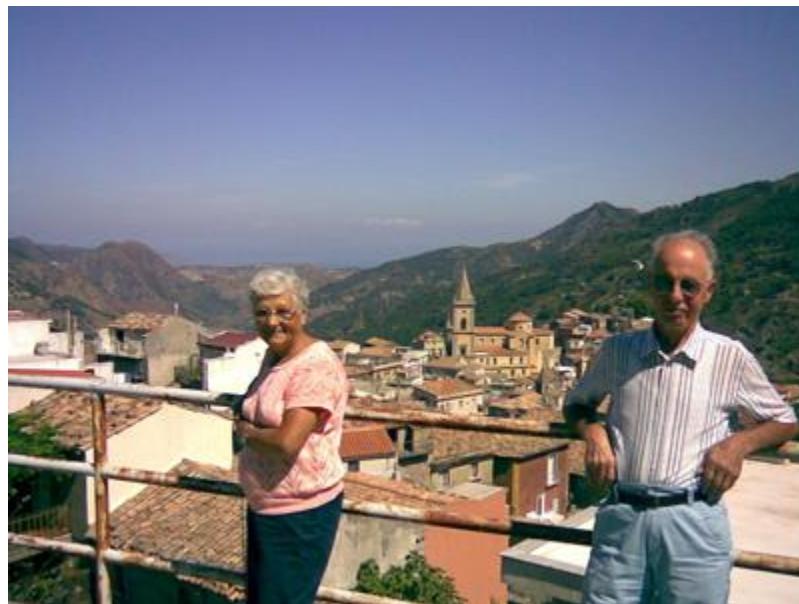

CONCETTA LA MAZZA

Ena kena bulu ni lomalagi .

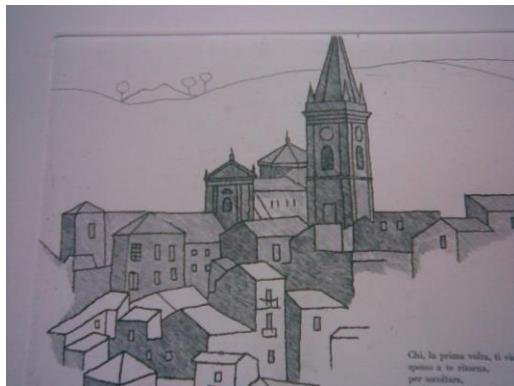

Vakatututaki

A sucu mai Novara ko Conceta La Mazza, na ulumatua nei Domenico La Mazza kei Teresa Currenti. Ena 1950, ni oti e dua na gauna ni rarawa ni "ilesilesi" ki vua na nona itubutubu, a yacovi rau na nona itubutubu e Domodossola, ka rau tiko vata kina kei na watina o Giuseppe. E tolu na luvena: o Arimando, o Lucino kei Taniela. Ena dua na gauna lekaleka sa oti ena nona vakasama na gagadre rerevaki me nanuma na nona gone ni Novarese ka tu oqo sai koya na vakasucumi ni veigadivi oqo, vakatamata yadua, ia e sinai tu ena anecdotes kei na kena vakaraitaki na vanua ni bula ni era: na vanua, na vanua, na vanua, kei na tamata, ivakarau ni yalava qori ena veiyabaki butobuto ni iKarua ni iValu Levu.

Na kaukauwa ni kaukauwa ni volavola .

E vakacolati vei ira na sega ni cala na veisisivi lalai ka vakasaurarataki me ra tiko e Castrangia ena dua na kateni mai na vanua kei ira na itokani e Castrangia. E lakova kina na nona vilavi ni tamata vakataki koya ena loma ni yabaki ena veiyabaki dredre ni nodra veivaluvaluti na viakana, lecaika ni gauna, na ivakarau ni bula butobuto kei na veitakelo. Ni ot ievalu na kena sega ni vakayagataki rawa kei na kena itekitekivu, e dau dredre sara, ena Vualiku.

Na veika kece oqo e tukuni mai na kena iyalojalo e dua na goneyalewa e reviists ni nona tubu e dua ena vakanananu kei na veivakurabuitaki kei na dua na sigeleti ni kaukamea e solia vei keda na marau ni wiliwili - e dua na italanoa ni wiliwili ni noda matavuvale, e rawa ni vakadinadinataki ni keli. keimami kabita vakabibi ka sa noda vata oqo vei keda yadua.

Ena novel lekaleka oqo o Concetta La Mazza, o ira na dau ni vola ivolavolai kece sara ni lawa ka lesu tale vei ira na se bera ni yaco, galala mai na dua na schematism ni schematism, ka sa vakararamataka na dua na icocovi ni veika bibi, sa yaco me dua na uciwai ena kena e sinai sara tu ga kina vakalevu, sai koya na ucacevata ni yalo.

Na kedra iwiliwili na sega ni vuli vinaka, o Antonia kei Michele, erau dau tawakilikili, me vaka ga na iyalojalo kei Novara me dau lomasoli, e uqeti rau qai vinaka tale ga me vaka ga e sega ni vakasamataki rawa.

Kena itinitini, na tikina dredre ki na bula vakaitabagone ni yaco na sega ni veisau rawa, ia na veisisivi lalai e sega ni soro ena uro leka, vakavinavinaka ki na nona yaloqqa kei na

*vakanuinui vinaka ena veisiga ni mataka, vakavinavinaka ki na matana ni sa rawa vei ira ... e
sega ni rawa na bulumakau!*

NINO BELVEDERE

“A tekivu sara ga vei au na veivakabulai. E rairai dua na siga levu, na vulaikatakata ni 1938 e tekivu, au sa yabaki rua qai mai kauti au o noqu itokani. Ena dua na taga febris a biuta kina e dua na lovo kei na rua na pea ni manumanu, oti oya, qai laveliga ena veika kece au biuta kina na noqu vale. Au a rui lailai ka sega ni kila rawa ni na tekivu na noqu Via Crucis ena siga o ya.

Ena kena bulu ni lomalagi .

Na iWasewase Liu - Na vale ni sucu kei na vale ni soro .

Ena gauna oqo e dua na irusarusa makawa kei na kena e se sega ni vakani rawa, e vakawakana kina na kobwebs kei na gnawd ena tenami ni tepi, ia e dua na gauna balavu sa otı, e Novara, e dua na koro e davo koto ena ruku ni dua na ikelekele ni vale mareke ni masia ena loma ni ulunivanua na Engea e kea. a vale volekata na mataniwai. Na katuba e soli kina e dua na ikabakaba e loma ka vakavuna kina na imatai ni tabavale e tiko kina e dua na rumu lailai e tiko kina e dua na rumu lailai ni kau: oya na rumu ni moce. O a lako cake ki na fuloa e cake ka sa tiko kina na valenikuro, kevaka e rawa ni kacivi. Ena dua na tutuna e dua na vatu ni vatu e biu kina na bukawaqa kei na ivovo ni kaukamea e biu me biu kina na kuro

ni vakasaqa. E liu, lili toka ena lalaga, baribabati muloki me vaka na isoso kalokalo, dua na ibinibini kau, e rua na sena, e dua e lailai ka dua e levu, na oven me rawa kina na madrai, e toka ena yasa ni dua na isasabai hacks, dua na teveli, e rua na kena qilaiso. e so na idabedabe ni Rengine. Kena itinitini e dua na veidutaitaki, ena kena raici vakababa e dua na balagi, e tiko kina e dua na idavodavo ga ena dua na sikuea. Na qara qori na matanitu e vakaitikotiko kina na tukada e vo - era tiko ena 1934. Sa mai tauri rawa e dua na ikeli e dua na ikabakaba ni datu ena pera e dudu. Me vaka ni a sega ni dua na dauvakasaqara, sa dodonu vei ira e muri me ra veiqravi me ra laki vakatawa kina na steniki ka a vagalalataki. E dina, e sega ni saumi na wai ni drodro kei na cina livaliva, e dua na kena vakadeitaki ena veisiga o ya era sega mada ga ni bololaka. Tarava e dua na matamata kau ka yaco sara ki na Baglio ka ra rivarivabitaki kina ena kau na hane.

Ena tutu oqo, ena taudaku kei vuravura, a tiko vata kina o tinaqu vata kei na tukana, e rua na tacina kei na dua na ganena, o ira kece era qase cake vei koya, era a vakamau ka ra vakaitikotiko talega e Novara. A lokaloka o tinaqu, na liliwa, waigaga sara ni veimecaki, e levu sara na ka e vinaka kina kei na kena e kilai levu kina na matana, vaka kina na sucu, e rua na yaloka ni matana lelevu, voleka sara ni dau rere qai rarawa. De dua na nona mate vakasauri o tina, ni se qai yabaki ruasagavulu-ka va, e a vakavuna na nona vakayago kei na i vakarau ni nona bula.

Ni oti e vica na yabaki na nona mate na bubu, e vakavinavinakataka o tinaqu, na nona a curuoso e dua na nona komalo, kei na nona Prince Charming. E lewena o tamaqu e dua na vuvale elegant mai Badiavecchia, a lewa e dua na tavalena kei na tavako kei na kakana. O koya e dua na matavuvale e daucakacaka levu, ka sa tamata o tamaqu, me vaka na tamata yadua, ka totoka sara, balavu, karoba, carubika kei na veivakamarautaki. E vakaitikotiko ena dua na vanua yawa sara mai na

---

tauni: ena yava, na lea vinaka, ena veimama ni auwa o rawata. A vakavodoki na drauni kau o tamana. Na marama tina e marama mate, e na mataka lailai e a lako kina ki Novara na mule me voli kina na gere era vakarautaka e na sitoа: na tavako, na masima kei na i Vola Tabu. Au dau culacula na kena elegant e dua na qilaiso livaliva levu, e volia tale ga na niusiveva me maroroi vei ira na kasitama. E na sitoа duadua ga e na hamlet kei na kena e tiko vinaka - e na vale oya, e dina ga ni a tiko e walu na gusu me vakani, e sega ni dua na kena lailai.

E dau vukei ira sara ga ena gauna oqo na kena sa cila tiko ena gauna oqo na kena samaki - kei na nona bai ni bai - vakabalavutaka na waini e na dua na ikanakana ni kakana dui roka. Me vaka ni ra sega ni dau rawata na gone na cakacaka nei itubutubu, sa vulica kina o tamaqu na vakayagataki ni cobpomer. Ni oti e vica na vula ka rau a laki vakamau sara o tamaqu kei tinaqu ena dua na gauna, ena dua na gauna, me rau cakava na nodrau veilomani ena loma ni vale ena loma ni tikina o ENGA. E dina ni oti e ciwa na vula au yaco yani ki na vuravura oqo ka, me vaka e dua na ivakarau tabu ena ceva, sa tu vei au na yaca ni bubu, Concetta. Ena vuku ni noqu yabaki ni bula malumu au a butobuto ka ribayawa na kuli ni kuli ni yagoqu, au dau tagi. Na tukada, e soli ni sega ni dua na ka eda taukena, a vakasaurarataki me vakamatei au kece ena siga tabu kece, e moce na bogi ena siga e Latvia ena siga kei na gauna kei na momo. Me vaka na ka kece au a tukuna, au sa rui ca vakalevu ka sega ni vosota rawa. Ni oti e vica na vula, ni sa lailai na cakacaka e tiko e vanua, a nanuma o tamaqu me lai cakacaka e Sarirdnia. Ena gauna e biubiu kina ki na dua tale na yanuyanu a biuti tinana kei na goneyalewa ena nona luvawale kei na dua tale na kabula ka a la'ki kete tiko.

Niu se qai vula ruasagavulu vakacaca, a sucu o Rosa na ganequ. Na yaca ni bubu o tinaimada. E sega ni vakataki Concetta, Rosa - e dau vaka vei

tinaqu - e totoka vakaoti, vulavula ka pikidi na kena vereverea, na drauniulu ka dravusa e vakararamataka e dua na mata ni waigaga e vaka na yaloka ni matana e na rua na yaloka ni matana ka totoka: na senikau, me vaka na yacana! Sa rui sivia sara na gauna e lako kina o tinaqu ina toevu me lai kauta na wai ena nona pimuti ira na nona itokani e ligana, era tarogi koya na sala e rawa kina ni vakasucuma e rua na luvena yalewa e duatani sara. - HIS CCÂ, Rusina, sa mani yaco kina o Billkia, ia o koya na kaitani ... Oqo, Rosina, me rairai totoka, ia, na kena ikarua era kaya na itokani ni ra sa grimance ni tebenigusu. Ena gauna oqo, ena ituvaki oqo au se sega ni vakacegu kina, e vaka ga niu vakasalataki ira na vo ni noqu kawa, au vakavinavinaka vua na Kalou, kevaka mada ga e sega ni saumi lesu.

Me tukuni na veitarataravi ni italanoa, imatai, e dodonu meu vakaveikilaitaki iko vei noqu itokani ni onto Antonia, ena lekaleka, zBī ‘nuia. E veitacini kei tinaqu, o rau na marama qo, o rau na lewe rua e kea e tinikavitu na yabaki ni nodrau veitawasei. E dua na marama e lailai sara qai gone, e lutu na drauniuluna e lutuka na matana. Na matana e sega ni kauaitaki e vakaraitaka e levu sara na yabaki e tiko vei ira kei na nona iyaya ni vakatatalo e kea e levu sara ga na ka e veivakayalolailaitaki. Ni sa yabaki ruasagavulu na nona yabaki, ena gauna oya ni se qai yabaki ruasagavulu, a vakawatitaka e dua na nona kosi taumada, a lesu ga mai na cakacaka ena Semioni Galelery, ka se dawai tiko ka tolu na luvena tagane. O koya, na noqu sega ni matata o Michele, Zj Micheri, e a tamata lolovira ka vaka me nona ilavelave ni ivola ni vola yaca o Tui Vitto Emauele III, ka a bula voli ena dua na vale ni nona ena dua na ivakarau ni nona ivakarau ni bula sara ga ka voleka ni rua na mita na kena ivakarau. E dua na vale totoka. Ena buturara ni qele e tiko kina na sitoa ni matai ni vanua e tiko kina e dua na baba levu e tiko kina na grip, e rua na bai ni bai ni bai e dau maroroi kina na raspe, chisels, na bicks, hollos kei na jatiki, na lali ni yava e vakavolivolita

na yava e gadrevi, e dua na mola e gadrevi kina. Me beleti kei na peleni, e dua na iyaya kau vata kei na dua na saucepapa me rawa ni vakataotaka na glue, teveli ni teveli ena veivanua kecega, eso na sega a antached ki na bai, eso na char charm me vaka na ose me vaka na ose kei na pera, e dua na jerupi. ena gauna oqo era lewena ga na vuravura ni vakanananu.

A kau mai e dua na ikabakaba kau ki na imatai ni tabavale, ka tiko kina e rua na rumu ni sibati kei na sitaba ni luxuri, na luxuriuri ena gauna oya, e dua na barini e cakava o tamaqu lailai, e dua na teveli, dua na teveli kei na so na idabedabe ni rafea, e dua na manumanu kila. Mai na baba e raibaleta na gaunisala ki na mezzagosto, ni sa toso tiko na itosotoso ni Assumpital ki na vei tiki ni siga, sa rawa kina me tara na ulu ni Madona. Mai na ikarua ni tabavale ka sega ni rawa ni o raici Rocca Salvatestastastantstatestatestatestatest kei na muana, ena dua na glimmer ena maliwa ni vale, e rawa ni o qoroya na vanua lala ni vanua ka sa tete yani vakamalua, ki na wasawasa e cake, ka vakabibi ena 12447. na wasawasa ni vulaitubutubu ni vulaitubutubu ni sa sega na haze, e rawa ni o raica ena ra ni wire ni kai Vulcano ka qai qai rogoca o Lipari, Stromboli kei na vei yanuyanu kece tale eso: dua na vakaraitaki ni kena ivakarau, e dua na vakaraitaki ni polotingling.

E dua tale na ikabakaba e se bera sara yani ki na imatai ni tabavale, ka tiko kina na qereqere kei na rumu ni moce, na imatai sara ga ni dua na tikina e tauvi hole me baleta na madrai kei na koala ni koala e biu kina na kaukamea me baleta na vakasaqa. E sega ni yavalati rawa e dua na vale rairai totoka, mai na kena sega ni veirauti na ikeli ka sega ni dua na baca ni wai kei na lululu ni vale ka totolo sara na kena qumu. Ena gauna oya era se sega ni vakasamataka rawa eso na veivakacegui. Na wai oqo e kau sara ga ki na ivurevure ni wai ni matanitu ena dua na zinic ka qai kauta mai ki na ikarua ni tabavale e sovaraki kina ki na dua na tracracotta levu me savata

kina na dravusa. Me vaka ni sega ni dua na kena i vau ni baca, sa kau lesu tale mai na wai ni basili ki na buturara ni vale ka biu yani ki na valelailai. Vua e dua na marama sa dua na cakacaka dredre sara. Na kena maroroi kei na humiliatiki na ituvaki, ena iyalayala ni nodra vosota kece sara na tamata, e yacova na nona itovo ena gauna ni rarawa ena gauna e ca kina o Aunt Antonia, ena nona doka na watina, e dodonu me kania ena dua ga na dravusa vata ga e tu kina e liu, kei na kena,, na veikalou ena tokaruataka na ka vata ga oqo, ia e sega ni dua na noqu vakanananu e na ka oqo.

E dua na tamata daucakacaka o Michele kei na liatamata e dau cakacaka me vaka e dua na tamata daucakacaka me vaka e dua na tamata daucakacaka, ka sega ni loma ni yalona e tiko vua e dua na maqi vatu. Ena matanavotu au se bera vakadua ni raica e dua na itovo ni yalo e malumu se yalololoma vei ira na tani. Sa biuta na nona vale ni marau e loma ni vale me raica na luvena, sa dodonu me vakavakarau me kana, me qaravi koya ka dau tukuna na io, io, io, io. E sega mada ga ni rawa ni laurai vei ira na bababale ni sega na nodra leqa, ni voleka ni oti kece na nona cakacaka e lai tini sara ena soqo e lako kina ivuvu kei ira na nona itokani mera gunu.

A lesu tale i vale e vale, e lialia kei na dua na icegu e sega ni rawa ni tiko volekati koya. Ia au sega ni cegu, ena waiwai mamare, waraki koya tiko me yacova ni sega mada ga ni kana. Ni sa lesu tale mai na tui lailai - vakavuqa e sega mada ga ni tu vua na kaukauwa me cabeta na ikabakaba - vakasauri sa biuti koya tu ena i tutu ni cakacaka e sinai tu ena kuvu ni soso ka qai toka ga e cake ena bogi tauoko me sereka na i lati. O Aunt Antonia, e dina ni veika kece, e kovuti koya ena dua na Pastrano ka dabe toka ena loloma me sarava tiko me yacova na mataka. Na veiyabaki gona e vakayagataki qai, me isau ni levu na sokalou, e sega mada ga ni rawa ni lako me lai vaqarai ira na wekana me kua kina ni lili. O koya, vuvu, vuvu kei na kena

---

dau vakalevu, a lako me laki volia na rere me nanumi kina, na iqaqi ni ulu kei na veika tale eso, me tarovi kina na nona biuta na vale. Ni rau sa sureti ki na dua na soqo ni vakamau, a sega ni lesu tale ki vale na iotioti ni gauna ka sega ni rawa ni lako kina o Aun Antonia me yacova ni ra sa vakasotari rau rawa na wekadrau. Ena gauna oqo ka ra sa qai lewa me ra vakadinati koya, eso tale na gauna e yaco yani ena kena gauna ia a qai, ena lomadonu ni party, a rawa kina vua ka vakararawataka na yaloi Antonia ka sa veilecayaki ka rarawataka, a lesu tale ki vale kece na Mogia Mogia. Ena levu na gauna e dau vakayagataka na yaloca kei na rarawa, e sega ni rawa vua me veisautaka e dua baleta ni sa yawaki koya, e dau taleitaka me vakasewasewani na uluna kei na kena e dau vakararawataka me vica na macawa.

Ena dua na siga e dua na wekada, sa rui vinaka kei Pia, e vakatokai me oucle Michele kei na nona vosavakacacataki koya ena vuku ni veivakalolomataki kece a vakayacora vua na watina: - e dodonu mo madua - e a vakalolovirataki - me vakararawataka na marama vakaoqo ... A gadreva o Antonia me kauta na cagi,. E sega ni dodonu mo kauta e vale, e dodonu me lako yani, lako ki na veimadrali, lako vei ira na weka, me vaka era dau cakava kece na lotu Vakarisito. Na kena e vinaka duadua, e gadreva me lako, ena sala ga oqo ena takoso yani na uluna ena ...-era sa qai cegu vakalailai na tiko voleka, oti sa qai vosa tiko ga: - lailai mai na dua na auwa mai na dua na auwa mai na gauna eke me lako sobu ki na yava e tu vei keda. ni vuravura kei na dua na vale lailai e rakorako Kina e dua na valenikana ena ruku ni delavuvu kei na dua tale na rumu ni suasua vakalailai e rawa ni veiqraravi me vaka e dua na rumu ni moce ena vulaikatakata. Ena vanua oqo e tu kina na itei ni hazelnuts, na vunilolo, na manuyanu, neSpole, qereqere, qereqere, zzole, apolo, na pea, pea, na olive, na olive, na olive, na veiolive yadua ni Kalou.

Me vaka o ni sa kila, ni oti na nona mate na taciqu, sa dodonu me'u raica mada na noqu internet kei na noqu sega ni rawa ni qarauna vakalevu na vunau, au nanuma kina meu volitaka. Na cava o sega ni volia kina? O koya gona ena tiko vua na watimu na madigi me ceguva na cagi vinaka ... a imatai ni gauna a lomalomarua kina o Ucle ia sa qai laki sikova ka vakadeitaka talega ni sa volia. Ena dua na gauna lekaleka sa curu kina na konitaraki ka sa yaco me nona. Sa vakakina, na vakaruataki ni Vittoo Edouele III, sa qai levu cake na kena dau veivagalalataki kei na vuku, e vakaturi me o Aunt Antonia: - O na vulica mo kumuni ira na lolo ka o na cakava me mamaca. Ni sa dodonu mo savata na i sulu o na lako sobu ki na uciwai ka taura na wai e gadrevi me gunuva ka vakasaqa ena kena keli na qara ena nuku me vakasavasavataki kina. Ena sega ni marautaki ena vulaibatabata ni sa cilava na wai na wai ia au na sivia na ka e vakatabui oqo. Ia, o rawa ni marautaka na vunau. Ena nona garogaro lailai Antonia, vakadua vakadua, a cakava na nona a vakaroti: - Cumomu, eu hazzu.-Me vaka o vinakata, au cakava, a sauma vua na tamata dravudravua.

Karua ni vola -ituki ni vuravura .

A toki i Castrangia na turaga dravudravua kei Zhahhucherí ena itekitekivu ni 1936, ena vanua e tiko kina, volekata na iboro ni wai drodro. Ena veimataqali itataqomaki e Badiavecchia, Sasa Basilio kei Valancazza na rorogo ni sa tu rawa o koya ka ra vakatokai koya me baleta na cakacaka. Ena gauna oya e dau caka kina na ivalavala, veitalia sara mada ga nikua e rairai ka vakatani, ni gauna era gadreva kina e dua na teveli, na katubaleka, katuba se rumu ni vasu, era qiriti ira na dautulituli ka qaravi koya ena nodra vale: era sa vakavinakataka e dua na cakacaka kei na kena e ra cakava na gadrevi kina na lewenilotu e rawa. E taura na iyaya ni cakacaka o Utumi ni sega na iyaya me yacova na kena tara na cakacaka.

Era qiriti koya me taya e dua na vunikau qai biuta e rua na yabaki me lai mamaca kina. Na kau yate a qai toka ena dua na bai. E a vakararai tu na matai mai cake kei na dua na dauveivuke e botona: "Serra Berra Mastro Descio Descio Descio o koya na dumumè Fagima e Cascia" (saga Segá se Grand Master ka da cakava me matakána Casapanaca).

Na kau e toka ena ulunivanua e toka ena dua na bai. Ena dua na ka levu e raica ni ra rawata na teveli kei na veika oqo era tara kina na katubaleka, idavodavo, barabes. Me cakava na cakacaka oqo a tucake ena 4 ka lako

vata kei na nona taga kei na kaukamea. E tara cake e vale na sucu vou e solia vua na sucu bulabula ena icili kei na dua na kena saqa madrai. Ena sega ni dua na peleti ni pasta kei na dua na tiki ni jisi. Ena dusk e a sega ni cakacaka ka solia vua e dua na madrai e vale me imatai ni vakacuruilavo ni bera ni sauma na akaude ena Sigatabu mai Novara.

Sa oti e vica na yabaki ka sa tubu cake ka kila na luvena o Turilu, e na kulina e sega ni kena ibalebale, sega sara ga e vuravura, me vakayagataka na vo ni nona bula e na vanua. A vulica na nona cakacaka o tamana ia e vinakata me kenadau sara, me yaco sara me dua e sega ni vakawati. E a mani lewa me vakadeitaka vei tamana me talai koya ki na dua na koro ka tu kina na kena rawa ni vulica na droini oya. A toki i Catania ka ni oti e rua na yabaki na nona a vakacakacakataki koya sara vakavinaka, sa vakila ni sa vakarau me cakava na cakacaka o ya, ka tekivu mai na gauna oqo sa yabaki tinikaono sa nanuma kina o koya ni sa yaco mai na gauna oqo me bulia kina na nona matavuvale. Sa vica vata na yabaki na nona a sa kila na luvena yalewa e dua na ivakatawa ni sipi ka sa lewa me vakawati ia sa laki vala kei na lomai Zhahhucheru ka na vinakata me vakawatitaka na luvena tagane e dua na yalewa ni nona vale. E na gauna ko ya, sa sega ni ka dredre, ia sa vakaoqo: ni sa vakawati kei na luvena yalewa e dua na matai ni vakatawa ni sipi sa dua na ka levu na nona sega ni vakawati. E tinikalima na tama kei na luvena tagane e a biuta vakasauri e dua na veileqaleqati levu ka a vakasabusabutaki Turilu me rawa kina vua na nona vosa vakadodonu mai vei tamana kei na itubutubu vakacabecabe. Ena nona matavuvale vou e biuta na vanua ka toki ki Como ena vanua e cakava kina vakalevu na nona cakacaka ena nona cakacaka.

O ira na sega ni vakaluveni e sega na luvedra, o koya gona, na nodra biubiu mai Turilu, era se tiko ga vakatabakidua. O ira na sala e gaunisala vakalevu cake oqo o Aunt Antonia ka vakayagataka na veisiga tauokino me

ra veivosaki kina kei ira na manumanu vuka, era vuka kei na namu e kabiti ira wavokiti ira. Ena loma ni vanua o ya e sega kina na madigi me vosa vua e dua. Ena gauna ga ni olodei bibi me vaka na Kirisimasi, Easter se na Solevu ni Mandona Assunta e Fraragato, e tiko kina na madigi me lako kina ki nakoro me kunei tinaqu. Ena dua vei ira na veisiko oqo ni oti na nona vosa kudrukudrutaka na nona matanitu, a tukuna vei ganena vei ganena: - Dear Teresa, au raica ni o rau na rua na goneyalewa e tiko vei iko na levu ni nomu moi, e vakadeitaki au kina me rawa ni o sa na galala kina mo soli iko vei ira na ." Au na kauti koya ki na vanua e vinaka cake kina na cagi ka na cakava vakavinaka - o tinaqu e a sega ni bera ia e qai, me vaka ga e dau, soli vua na nona itovo ni bula rawarawa, ena daku ni ivadi ni insureting nei ganena e vakadonuya.

Vei au e tekivu sara ga mai vei au na veika makawa. E rairai dua na siga levu, na vulaikatakata ni 1938 e tekivu, au sa yabaki rua qai mai kauti au o noqu itokani. Ena dua na taga fabiri, e biuta kina e dua na lovo, e rua na pea ni manumanu kei na sega ni kila na veika kece au biuta kina na noqu vale. Au lailai sara, au sega ni kila ni na tekivu ena siga oya na noqu Via Crucis. Keirau a lakova na mule track ni oti na veimama ni auwa se keirau yaco yani ki na vanua lala oqo ka tiko kina vakalailai na yaca ni loya o Castranga (Cassandra!) Me vaka ni sa vakarogoi cala, vakalekalekataki na yaca, kevaka mada ga e sa tiko oti e dua na parokaramu tauoko, kevaka mada ga e sa tiko rawa na kena icakacaka. Au sega ni kila rawa. E a dau kidavaki au vinaka sara o tagane, na noqu dau voli au ena so na gauna e so me rawa ni laptivate na noqu itataqomaki kei na gauna e tomani au kina ki Novara me kunei tinaqu e dau tukuna vei au na noqu dau lesu tale ki vale ia e vinaka cake meu lako vata kei na. o koya ga ni sa tiko duadua Kei na nona buli au me vaka e dua na tina. Au sega ni rawa ni veivuke ia au talairawarawa.

Ena gauna oqo, a lesu tale mai Satinia o tamaqu, a tiko ga ena dua na macawa ga, me rawa ni vakavuna me bukete o tinaqu, qai biubiu. Keirau a tiko ena 1939 kei na yabaki e tarava sa sucu o Antonietta. Au se nanuma tiko ni a liutaki au yani o Antonia ki Novara mai Novara ka raici ganequ ena imatai ni gauna. I wanted to stay at home to pamper me the little Antonietta but my aunt, more and more master of my life, rigid like a military one, said to me: - Turnemmu at home, you fazzu eu 'na beautiful causitta - (let's go vale, Au na cakava vei iko e dua na ruve totoka).

Ni keirau yaco yani ki na pusi e biuta e ligaqu e dua na "casitta" ni peza ena droini damudamu, trarting. Au cudru vei au vakaoqo. Sa dua na gauna au dau tagi baleta niu vinakata meu lesu tale ki Novara mai na tukada kei na tina ia e sega ni baleta na kena vakabulabulataki na Z Veiyalayalati o Zndaia: e tiko vua na luvaiwale ka didivara ki na veisere kece sara. Ena loma ni tolu na yabaki keitou a vakayagataka vakalevu kina na gauna ena vale ni vanua e Castrangia, ka sega kina na yalo bula, e tubu cake tiko ga na raici ni vacau ena veivale ka ra veiseyaki tu kina.

Ena Sigatabu keirau dau lako ki nakoro ka laki vakasaqara na watiqu, ganena kei na makubui keirau tagane. E dua na turaga vinaka o Grandfather ka tiko vua e dua na musita. E kauta vata mai kei koya e dua na tavako ka dau vakasolokakana ena so na gauna. Ena vulaibatabata e a kauti au ena ruku ni ikeli, a liutaki au ki na sikuea meu volia eso na cina ka tovolea na waini ena Osterria mai na "Sciancaditta" e toka e cake na valenibula. Ena yakavi keirau lesu tale i Castrangia.

E vica na bogi a gole kina na iubi ni kakaba me laki vakatovotovo vata kei ira na ilawalawa, ka ra qito kina na trombone, ka qai tarovi me ra gunu ena tavalennn ka lesu tale ki na vanua veiyawaki ni Arizillo. 500 na mita mai Castrangia sa tekivu me kacivi na "Concettina, 'Noia ...". E vale, na aintre

ena gauna oqo sa vakarautaka na pateta ni vuravura me katakata kina na wai ena ilakolako. Marautaka ena vakasaqa, a cakava me dua na gonedau ni tavaya wai, de dua me vagalalataka na waini. Ena dua na aironi na aironi a vakarautaka na itagitagi ena tomata ki na draki ki na draki. E sega sara ga ni vakasaqa sara na isoqoni ka kauta mai vei au na i vodovodo. "Eut, kevaka e sega au taura na beleti ka solia vei iko na yago...".

Ena gauna oya e dua na marama ni Veneti, na ranadi ni sucu nei San Basilio. Ena gauna e tiko kina ena vulabatabata na uciwai ka sega ni matata o Michele ka kauta yani ki na tabana (ena Ciancale) me baleta na volivoli ena ivakarau ni farmacy e Novara. E a cegu e vale ka kaya "Anntonia, mai na dua na duguci e galili". Na marau ga, au sega ni kila ke kila ni o koya e lomana o Michele.

Au se qai yabaki lima, e biu tu ena lomanivanua, au sega ni vosa vua e dua au sa vaka na manumanu sega ni dei. Au sa maduataka na tamata kecega. Ni keirau lako i Novara, au lai vuni kina niu rerevaki ira na tamata. Era kila na tiko veitikivi na veisau oqo ra qai vakasalataki ira na sega ni cala mera talai au mai meu lai vakatawai au. E kalougata ni vakadeitaka o koya e sega ni taura na ka. Ena dua gona na mataka a vakauta mai na nona wanimatai Michele me lai volia mai e dua na bisikete kamica qai biuta ena basikete vulavula e solia vei au na bubu. Mai na bisikete e biuta kina e dua na yaloka vou. E tomani au ena karokaro e toka volekata na vanua e tiko kina na tauni. Ni dolava na rara meu kidavaki au, au tekivu sikalutu. Ena levu ni rere au a biuta kina na basikete ki na qele, sa tasogo na yaloka ka lako yani me vakacacana na fuloa ena veivanua kecega. Era totogitaki au na vulagi ena nodra vakabulai au ena vuna vinaka ra qai kauti au i vale. E yaco gona me kena iotioti na imatai ni siga ni jilumi.

E a yaco, me vaka ni'u sa yabaki va, e kaya kina na ka oqo: - E kaya o koya e sega ni dodonu, lako ki Novara me kau na Camiri (na vakacegu) me baleta na ulu ni ulu -. Au cici ena mule track me vaka e dua na isasabai, au lako sara mai na yasana vakirisi, so na gauna au tu vakadua ena mata ni wai meu bokoca kina na noqu viagunu, au qai yaco yani ena "du Surcatu". O koya, na dau ni veivakamarautaki, e kurabui ni a tukuna vei ira na noqu itokani niu a lako ena dua na gauna lekaleka ka lesu tale mai Novara me vaka na livaliva. Ni rau sa yabaki lima e rau kauti au i Baricelona mai vei ira na wekana e yawa. Au a raica ka vakarorogo ena veivakurabuitaki levu ena imatai ni gauna ... na retio! Keitou gole talega ki na dua na sitoa me laki voli kina e dua na tiki ni pea. E a vakatututaki na volivolitaki: - volia na hat kei na siqueleti vulavula --. Ena kena itinitini era sa vakadeitaka vei ira kei ira na dauvolivolitaki era a solia e rua na ivovo ni manumanu vuka karakarawa kei na silesitieli. Ena siga ka tarava keirau kauta mai na iboi ni kakana vua na tina ka vica toka na siga na isulu. Ena Sigatabu au a vakila me vakataki ira na goneyalewa ni Maquese kei Bason mai Novara.

Ena vulaibatabata ni 1941, ena lomadonu ni ivalu, a tinia kina o tamaqu na nona cakacaka e Sarirdnia kei na dua na nona itokani ni nona qarai ena dua na siti ena vualiku, me bula tale ga ena nona qarava na nona cakacaka ni kobribhobler makawa. E tiko ena cagi na ka e vinakata o tinaqu me yaco i tamaqu kei na ka oqo au sa vakasosataki kina, e levu sara na ka au a vorolaka ena ruku ni nona idavodavo, au sega ni drew ka raica na rua na itei ni raisi ni raisi ni raisi ni kakaburaki vata kei na so na Crostine baleta ni [...] e sega vakadua ni bau sili. E dau nanumi au o Violeen. Au nanuma niu a raica eso na dra baleta ni sa mavoa na mavoa. Au biuta lesu na ivava ni qio e veiqravi ena siga kei na bogi, o koya gona, na isulu, qai sega ni dua e kila.

Ni bera ni biubiu, a saga o tinana me biuta vakatikitiki na vale nei tuka, ni a se tu ga duadua o koya na turaga dravudravua oqori. E vakasamataka o koya me biuta na rarama ni livaliva, ena gauna o ya me ra veiliutaki kina na turaga. Ni se bera ni vakayagataki na "ulusu" ena waiwai. A vuki o Uniducle: ni oti e vica na siga a qiriti koya na daunipolitiki ena kena vuki ka cakava talega na rarama ena nona vale, o koya gona ni'u a gole yani ki na vanua au a marautaka talega e dua na rarama lailai e na siqueleti ni veikau. Ni sa dodonu me'u lako ki na cabinet (ena Latrea), ena noqu vakatovotovotaka e dua na qara e rawarawa ka tiko ena buturara ni fuloa ni qele ena daku ni nona ivava, e toka e loma e dau dulaka tu ga na itautauri ni crites, ka a sega ni matata na kena tara me vakarau tu me tu vakarau ena kisi ni kerekere.

Ena mataka ni imatai ni Maji 1942, ka vakaisulu lokataki kina na itavoi e toka vata kei na sleeves silesitieli, vata kei na makubuna au a tomani tinana kei tinana ki na vanua ni postal postal poidi ena vanua ni Sani Sebasio, o ya, io, ki na basi, ka na kauti ira cake mai ki na siteseni ni sitimanivanua. Na marama ni yabaki 4 - a sega ni via lako cake o koya e sega ni taura rawa na nona kaya vua: - Ke o sega ni lako cake vei iko Itto pidti - (au na cakava e rua na sikoa).

O au, na ulumatua, e vakalatilati ena vanua ni soqo au a sega ni biuta ka laki tiko voli ga e Novara. Au sega tale ni qai cegu ena tagi. Au vaqara tiko na vakacegu ena yasa ni liga i tukana. Sa biu tu ga o koya ka vakakina ena siga o ya au a tiko vata ga kei koya me maroroi tiko kina na kabani. Ni oti e rauta ni ruasagavulu na siga na imatai ni nona ivola na tina e tukuna vei ira na lako vinaka ni ilakolako. Sa cakava o Tata me kunea e dua na vale ni loloma veikidavaki ena wai e vale kei na dua na ikelekele ni kasi, ena vuku ni dua na ka vakaturaga. Na kena nanumi tiko ena italanoa, na siga ni oti na nona yaco yani e vakatoka e dua na drauniulu e vale me rawa kina vua e dua na drauniulu taleitaka. Ena koro, voleka ni marama kece era dau

daramaka na drau ni uludra na tupé. Me vakalekalekataki ga, ena imatai ni gauna ni nona bula o tinaqu e marau qai lomavakacegu. Ni cava na italanoa a vakatura o koya meu na dikeva. E sega sara ga ni vakasamataka na noqu rarawa e Castrangia.

Ena siga ni oti na biubiu mai Aunt Antonia sa kauti au lesu tale ki vanua ka tukuna vei watina me laki volia na imatai ni ivola ni maka me vakavulici au meu vola ka rawa ni tiko ena ikarua ni kalasi ni imatai ni kalasi ena Okotova. Vakauqeti au: Au sa sega ni rawa ni qito, ia e dodonu meu vakayagataka na gauna meu volavola kina e dua kei na naba. Mai Castranga ena gauna kece ka qai lako yani o qasenivuli mai San Basilio ka a veivakavulici kina. Na yacana o Maria, e Iuvena yalewa e dua na kavetani e kila tu o koya na marama. E solia na nona bilo iloilo. Ena gauna oqo, au vakaraitaka vua na ivolalailai qai dau kauaitaki au. E dreta na peni damudamu na taga ka vola "Brava". Sa dua dina na marau, na marau dina meu raici au ni vakacaucautaki au, e vakasakiti sara vei au. Au sa qai dau mamadua vakalevu cake ena veisiga, au dau vakaduiduitaki ira me ra kauti au mai na patemodi kei na tukaqu, ia a sega ni kaya na aiwa ni sega ni gadrevi.

E leqataka niu rawa ni tukuna vei ira na sala au qaravi kina qai vakabulabulataki. Na kena dina, na kakana e sega ni veirauti vua e dua na goneyalewa e dodonu me tubu ka vakatorocaketaki: ena mataka erau a solia vei au e dua na tiki ni madrai dredre e jisi, ena sigalevu tutu kei na rua na olive. Ena yakavi ni a tiko kina na watina o Aunt Antonia e vakasaqa toka vakalailai ena dua na isau ni sauce e yavutaki ena raw ni raw. Qai kevaka au sega ni kania, au a ririkotaka na noqu taura e dua na kaseti ni kau. Me vary e vica na bogi e dau vakasaqa kakana pasidia kei na bini se dua na mataqali palane malumu malumu. Ena Kirisimasi, ena yabaki Vou, Carnival kei na Easter a vakamatea e dua na bulumakau se rapai. Ena Janueri erau a vakamatea kina e dua na vuaka ka rau rawata kina na spicylami kei na

lagalaga sere, ia e gadrevi me rau kania vata kei na drotini ni kevaka e sega ni rau a sega ni veirauti ena loma ni yabaki. Ena veigauna kece sara ka qai tarava ena Sigatabu o koya e sega ni taura rawa na ilakolako duka ka vakasamataka tu ga, ena gauna oqo, e vakavuna meu veilecayaki, se vei ira na glut ka raba ena dua na tabana ni pasley, na ibe, ka sa qai dro. Era sa kakana rawarawa kece baleta, me vaka na kena, e sega ni gadrevi me vakasabusabutaki me vakataki ira na tubudra ka ra tokaruataka vei au: - Raica, e dau tu ga vei ira na tegami e sinai tu kina na i sau kei na ika ni stocco, kana ka gunu. Mai vei ira na tamata oqori - era kaya - e dodonu mo na tiko tani -. Era leqataka na vo ni veiwekani nira vakadeitaka vei au na vo ni veiwekani meu vakaitavi ena nodra yaco yani vei tinaqu kei tamaqu ena nodrau duavata. E levu sara na ka era cakava mera cati ira kina ena so na gauna, era sotavi ira, au biuta e mataqu me kua ni raici ira.

Sa yaco mai na Sepiteba ka sa dodonu me'u sa taura na droini ni kaulotu ki na ikarua ni kalasi. Na ibole e kauti au ki na koro, era sa vakatututaki ira kina na janitor me ra maroroya e dua na matadra, kei na qasenivuli au na tiko ena ikarua kei na qasenivuli ni veitarogi. Era kauta mai ki na isolisoli ni yaloka me ra rawata kina na noqu ivakarau ni bula taqomaki. E se bera vakadua ni bau veitaratara kei ira na tamata oqori, na kalasi e tiko kina e vica vata na - belor ni kau ni senikau kei na calamai. E tiko tale kei au eso tale na goneyalewa era a tokona na veitarogi ni vakavinakataki. Era cakava meu walia na ikuri ni ikuri kei na kena e sobuti ira na daulaba. Na cagilaba kei na balagi e dua na ka ni vakavinavinaka vei au. Au a sautaninini me vaka e dua na lef mai na rere kei na madua, au sega ni kila meu walia vakacava na veisele, baleta ni a vakavulici au ga o Aunt Antonia ga meu vola na naba mai na dua ki na tini. Era sa qai kerei au meu vola e dua na malanivosa ena ivolalailai, vakalailai na vakasama, ia au sega ni kila na sala cava meu tekivu kina. Ni oti na itukutuku oqori, e tomani au e vale na janito.

A tarogi koya na marama oqo se a lako vakacava na veivakatovolei ka sauma o koya na ovisa ni a sega ni lako vinaka sara, ia na iotioti ni lewa e vakatau vei ira na qasenivuli.

E veivakakurabuitaki ni vinaka na kena itinitini kau sa vakacurumi meu tiko ena ikarua ni kalasi: Au sa tu vakarau meu laki vuli, ia e basika na leqa ni dua na itini. E sega ni vakamacalataka na siga e liu na siga a lako kina ki na sitoa ka volia e dua na dro mai ni fabric. A cakava o Auntia ena dua na siga na noqu isulu unisala. Me rawa ni voli na hewere, e gadrevi me levu tale na ilavo e gadrevi. E tu vei ira na sega ni matata na ilavo e volai ia e tu vei ira na qereqere tudei ni ilavo maroroi me rawa kina, na ka era taukena, ra qai cakava vei au e dua na varada ni pillwood ena dua na clip. Era sega mada ga ni volia na peni. E tara e dua na tiki ni kau na drua e dua e tiko kina e dua na tiki ni kau e toka kina e dua na kena itinitini ni sa dei tu na kena itinitini. E sega ni rawa ni vakasukai rau na ivola kei na penikau ni penikau ka me rau volia ga vakaukauwa. Ena imatai ni Okotova ni 1942, e tomani au na soqo ni marau ina koronivuli. Ni se bera ni lako mai na potestàs me kerea e dua na sitivikitni ni sucu e gadreva na vuli baleta niu sa sega ni vuli. E sinai o qasenivuli ena yalololoma ka kidavaki au ena veilecayaki, ia au a rere baleta beka ni a sega beka ni vakaisosomitaki ena liga i matau e tiko vua e dua na rubbersis ena vuku ni dua na vakacalaka ka a yaco ena gauna e dua na gone ena nona a qase sara o tamana. Au lesi ena dua na vanua ena imatai ni gauna. O ira na noqu itokani vou, era se bera ni raici au ena yabaki yani e liu, ra qai tukuna vei ira na noqu sa tiko, ena kedra maliwa e dua vei ira: - ia e tiko na idi e e eevicca - tauvimate -sicika? - (O cei na le dua na goneyalewa lailai?). Au a yalolailai sara ga kau sa madua, au sega ni dolava rawa na gusuqu ka sega mada ga ni sauma na taro e tarogi au kina ena loloma o qasenivuli.

Au a goneyalewa sega ni cakacaka ka sega vei au na yaloqaqa meu kerea me rawa niu lako yani ki na pee, ena dua na gauna au a cakava vei au. O koya gona niu yaco yani i vale ena vanua ni soqo e vakasinaiti au ena dua na bareki baleta ni dodonu me savata na noqu isulusulu e sega ni maca ena gauna e tarava. Sa sivi yani na veisiga kei na veigauna kece e yaco kina na veika vata ga o ya. A lako mai o qasenivuli ki na loma ni siga - e na lomaloma ni siga, e a talai au sara ki na valelailai, ia e so na gauna e dau guilecavi koya ka u a bulia lesu tale vei au. Era sega ni kauaitaki au na itokani ra qai sega ni rawai au me vaka niu rarawa qai sega mada ga ni rau saga meu veitokani kei au.

Era maliwai ira tiko era veikilai baleta ni rau sota e nakoro, e dina ga ni dodonu meu taubaletaka e dua na auwa meu yaco i vale e na loma ni vanua ka sa sega kina na gauna meu yaco kina me nodrau itokani. Era a yaco ga mai ki nakoro o ira na sega ni taura rawa ena Sigatabu me ra sota kei ira na itokani ka vakayagataka e vica na auwa ni bula marau vata kei ira ena mata ni tavaya ni wainigunu. Ia e levu na gauna e vo tiko e vale na antit me ciqoma na ota ni cakacaka me baleti watina. Ena ono na yabaki au a taubaletaka tiko kina na mule balavu e cake. Marautaka au a tu vakadua meu kumuna e dua na bouquets e vakavolololita na drauna me solia kina na qasenivuli.

Au yaco yani ena koronivuli levu. Ni oti na bogilevu au a lesu tale ki na vanua vata kei ira na galu na didivara ni cicadas kei na dua na matanisiga sa cilava na siga, ka sega ni bau sotavi e dua na yalo bula.

Au sa sereka ena i lumu oqori o ya kei au me keirau tiko duadua ga kei au me'u veilecayaki vata kei au ena amosfere ka sega ni vakadeitaki ena kena sa tubu tikoga na kena levu vei au. Na kena sega ni matata, oti e voleka ni dau lakovi na cakacaka mai na vanua ni gunu ka lesu tale ki vale ena bogi.

Ena so na gauna, e levu cake sara na ka e dau yaco, e sa yali ka sega ni lesu tale ki vale. O ira na kainomu kei na so era tiko veitikivi era a gole yani me ra laki vaqara ena lomaloma ni bogi ena yasa ni wai ni wai kei na rarama ni lavelaveti. Ni rau kunei koya ni sa bale ena qele era vakadeitaka ni sa lesu tale.

Ena gauna oqo, au sega ni coko vata kei na dua na ka vinaka e koronivuli. Ni oti na imatai ni veimama, e veisoliyaka na kadi ni itukutuku o qasenivuli, oti e na nona veisoliyaka na ivakatakilakila ni bundle kei na ka ni rarawa vata kei ira kece na lewe ni veika e veirauti: Na noqu ripote e dravudravua duadua ena kalasi. Me vakayaloqaqataki na noqu marau au tukuna vua ni vo ni itukutuku e vaka na noqu kei na news voleka sara. O koya gona ni oti e dua na siga au sa taura vakaiau na yaloqaqa vakai au kei na kalasi au a tovolea meu veitokani kina kei na so na noqu itokani. Au via torovi ira, ia era vakatalai au tani mai na nodra vosa, baleta beka e matadra au goneyalewa dravudravua.

Katolu ni wase - na veiqito ni qito .

Ena veiyabaki e vakayagataki ena gauna e vakayagataki kina ena vanua o Castrangia na gauna e sega ni bau yaco kina na gauna baleta ni ka duadua ga e rawa ni caka oya na kena rogoci na siga tabu taucoko na nodra kelikeli na manumanu vuka kei na vulaikatakata ni vakonomodi ni cicadas, ena gauna e tekivu kina na sicini ni qilaiso. e tiko tale o Allo na route ni uciwai ka vakadavora na bucabuca. Na manumanu ni vanua era noqu itokani. Au mani vakayagataka na noqu gauna qo ena gauna oya. Au a cakava e dua na vuravura ni noqu a tekivu mai na fika ka a rairai vei au ena i lakolako ni lomalagi se ena kedra maliwa na taba ni veivunikau: era vosa, gws Au biuta ena laini ena dela ni Rocca Salvates ka qai lako vata kei na noqu. kaukauwa ni kaukauwa au vakavuna me ra lutu kina, au raici ira veivakurabuitaki ena rere. Oti au sa qai veisautaka na Rocca me dua na draki e lutu vakasauri mai na ulunivanua ka vukaca yani na karokaro me baleta na isaluwaki kece. Au a veisautaka na o, ka yaco me waqa ni vuka ka lako yani ki lomalagi ka nanuma tiko ni sa sivia yani na wasawasa yawa, ka rau waraki au tu kina o tinaqu kei iratou na ganequ. Na chark e lako tani mai na wai ni uciwai kei na sisi ni wai me yacova ni ra sa veisau me yacova

ni ra sa veisau me ra manumanu ggantic ka ra sa toso cake talega ena bati ni wai e vakabulabulataka talega na kau.

Ena so na gauna au a nanuma lesu na mata sega soti ni o Antonia. E sega ni lomani au, e sega ni lomani au o koya kei na noqu dau vakalialiai koya: E lesi au o tinaqu vei ganena vei ganena ia e yalataka tale ga vei au ni dua na siga ena lako mai me mai kauti au mai: qo na vuna au dau taura kina na vunikau, au a vakasivoi koya na horizon, ka nuitaka tiko meu raici koya me yaco mai ena daku ni dua na ose vulavula vata kei tamaqu. Ena vanua voleka o San Basilio kei Valancazza era sa biubiu kece kina na tagane. Na veika kece era se vo tiko ga na yalewa, o ira na gone kei na so na tamata qase. Era tiko na koro vakonomodi e tara ga na bula. Sa tu vakadua ka vakabauta ko ira na tamata ni na veisau na ka kecega, ni na dua na siga, ni sa oti nai valu, sa na qai yaco na nodra curu ki na dua na qaqi ki na veivale sa veiseyaki, na mate kei na vakaleveni. Au na vinakata me tiko vei au na noqu itokani, ka kila niu sega ni tiko duadua ka biu laivi, niu rawa ni taqomaki, niu kila niu rawa ni vakaruru ena nodra vale na veika oqo se o ira. E sega mada ga ni tu vei au na dodonu meu tukuna niu sa sega ni dua na matavuvale, ni rau a tiko vakayawa na noqu itubutubu ena yasa ni wasawasa, sega ni oti rawa na bulukau e sega ni oti rawa, ni o au kei ira talega e vaka na ulunivanua cecere ka sega ni yavalati rawa. E sega tale ga niu vakasaurarataki meu bula niu dau vakalolomataki au. Niu vakasamatata ka raica ni sa vakasagai au tiko ena domo ni rorogo kei na rorogo levu o ya. E dua na domo e caka me kaila, me veidomoni, vosabeci kei na rogo.

O ira mada ga na manumanu era dau rerevaka na domona. O tagane duadua ga e a vakalailaitaka sobu na itosotoso kei na rorogo ni domo e veisau vakadua me veisautaki koya sara ga ki na gunu ni sipi. A nanuma o tukaqu ni sega ni rawa ni kila e dua na goneyalewa na veika e yaco wavoliti koya. E sega walega ni matata vei au na veika kece, ia, me kena ikuri, au

sega ni veisau se veivolavolai. E a dua na icori ka tomani tiko. E dua na sasaga e sega ni oti rawa ka oca. Ena veigauna kece oqo kau sa qai vakasamataka na veika me baleta na veisiga ni mataka: a qase ka dau veivukei, au gone ka kaukauwa, ia e dina ga ni veika kece au na sega ni cakava vua, e sega ni tiki ni noqu itovo.

Ena so na gauna au dau torova yani na uciwai au kunei ira kina na tamata era a lako me ra savata na isulu, me ra cakava na qereqere, oya na nodra savata na yava kei na iubi ni kena biu na ka kece ena isaluaki. Se, ni sa oti na gauna ni varasa, era sa qai mai vuluvulu mai na vutinisipi sa vutika ni sipi ka vorolaka ena matanisiga me vulavula kina ka qai vakayagataka me vaka na malawa ni idavodavo. Au lako meu lai kumuna na iboi e vo tu ena kedra maliwa na vatu ni baravi kei ira au a vakasuluma na noqu patch. Niu sega ni kila na ka meu cakava au sa tekivu laveta cake na vatu ena batinisala riva e waicevata ena noqu vaqara na parasi, ena maqosa au dau cuqena ena noqu iqaqalo e uluqu, me tarova na nodratou iqaqalo. Au a kauti rau ki vale kei na yakavi ni sa cilava na wai na bukawaqa ka kani rau: ni sai au sa dua na kana magiti sa uasivi. Ena so na gauna e sega na kava ni kakana, ena gauna sara ga e kau cake mai kina na vatu, era vakawaicalataka, ena dua na ibinibini leve, lalai, e lailai na ka boi vinaka e vakavuna meu jump mai na rere. Au nanuma ni o rau na noqu dauqito ka so na gauna au dau rarawataka sara ga meu biuti rau taudua ena bogi taucoko. Ena gauna meu lesu kina ki vale ena yakavi au a qiritaka o Moncle Michele ena kena vakayagataki na encho a buli ena bucabuca. Ena so na gauna ena vulaikatakata ni sa tiko na matavuvale na Scardino ka ratou tiko ena dua na vale e cake ena buca, au dau laki kunei iratou. Au a qito vata kei Mimma a lailai duadua vei ira na mataveitacini.

Pipo ni tara na idabedabe kei na teveli ni kakana. Me vaka ni sa vinaka sara na kena vakayagataki e vica na auwa ena kabani. Ena mataka era a

qiriti au mai ni ra sa lako ki na tai kadua ni uciwai me la'ki sucu kina na sucu. Sa tu vei rau na vokete me rau vakatawana kina, "ni sa vakacegu" na kena raici me sucu. Na nodra leqa na bulumakau, o Micca e Capplelea e sega ni dua na bilo. Ena vale ni sarasara e laurai vakarua ena veiyabaki: ni cakava na bisikete kei na kena e Easter ena gauna e vakarautaka kina na dovu ena yaloka e rokataki kina na yaloka. Ena gauna e bosoulaki kina na sucu ni wai au sa qai lutu ina iotioti. Ena vale ni vanua ni vanua e tiko kina e dua na nodra idavodavo na sega ni vuli rawa, kevaka e rawa ni o vakatoka me moce, ena axes e biu ena rua na meli kaukamea e tiko kina e dua na merereresi, me vaka ni sa biuta tu mai o Crine e Novara. E dodonu meu moce ena sigeleti kei na dua ga na itutu ni mataivalu makawa e cake, e tuburi au qai dromodromo. Au lai moce vata kei na dua na bitu au dau kauta tale ga ena siga au sega kina ni panisi. E sega ni rawa me vakamacalataki na batabata e pativa ena veibogi kece. Ni tau na uca, e vinakati na koniteitei mera kumuna na wai e curuma na delavuvu. Ke dua na bogi au gadreva meu vakasotari, ena vinakati meu biuta na vale meu lai cakava sara vakavoleka ena ikalawa. Keu a sega ni kila, baleta niu tadra, au cakava tale ga ena itataqomaki, ena mataka au a taura talega kina e dua na kateva ni barel. A gole tale ga o Aunt Antonia kei na dua tale ga na sigeleti vata ga e vakayagataka ena siga, ni a raica o Uncle Michele ni sa cakava oti o tinana.

Na soqo ni moce e vakayacori me vaka na kena ivakarau e dau yaco: imatai ni noqu moce, oti sa na qai vakatau sara ga ki na valenikana, oti sa qai luvata o koya e sega ni taura rawa na nona pati kei na laini ni laini. Ena kena sabakabakabakabakabakaba e yaco ena siga e lako kina ki na idavodavo, bokoca laivi na lumèmèda a biu ena dua na teveli ni bai ni bai. O au, au sa sega ni dau nanumi cala tu, au sega ni raica me kakua ni raica na peak ena dua na macawa: ni sa tu sobu me bokoca na yameyame au raica na cakacaka e dela ni bai, me vaka na iyaloyalo kei Jaina, na kena ibulibuli

kei na Din- Don ka ca. - O iko na ka totoka! - E kaya, baleta na waini kece e gunuva e solia vua na katakata. Tarava sara ki na nodrau idavodavo e rua na headphone, o ya e rua na basikete rebete lelevu ka rau maroroya tu kina na lololo. Era sa vakasabusabutaki ira ena ivako kei na iboi ni iboro kei na kena muri sa ikoya na savasava e savasava. Ena dua na kato volekata na noqu idavodavo era maroroya na madrai kei na dua na ivava e curu wavokita na uluqu ena gauna au lai vuli kina ena vulaibatabata, na noqu ruku ni cakacaka kei na kena o ira na sarasara. Au vakayagataki rau ena Sigatabu ni keirau lako ina Misa e Novara. E kaya o koya e sega ni matata ni ena loma ni vanua e sega ni yaga me biu kina baleta ni keirau na kania na ka e sega sara ga ni gadrevi.

Ena Janueri era a vakamatea kina na vuaka. Era vakarautaka eso na ka kei na lawa vakamasima. Ena dua na kuro ni terracutta e lili tu ena ibolebole e maroroi tu. Vakalevu era vakayagataka ena vula o Me vata kei na sorenikau rabailevu vou baleta ni ra sega ni rawa ni vakayavalata rawa e liu. Ena dua na gauna sa oti, ena Epereli, au a taroga na soqo baleta niu sa viakana vakalevu ka sega ni kila na ka meu kania vata kei na madrai. Sa tekivu me ra yalana na ainomu ena nodra kaya niu sa cudru. Dua na siga niu lesu mai koronivuli, au sotavi Ofelia ena mule na gaunisala kei na ganequ. Era sa sega ni gone ni ra sa sega ni gone ka ra sa lesu tale mai kei Varanise.

E levu cake sara na kedra isau mai vei au, au sa marau tiko ka'u sa kaya vei ira: Au sa curu ki na vanua au tiko kina, e na auwa oqo me'u gunuva na wai, e na oveni sa tiko kina na kuro kei na kakana, ka vakania, ia mo ni cakava. sega ni tukuna e dua na ka e sega ni dua na tamata.- Era sa vakavinavinakataki au ka biuta na viakana mai na viakana era muria na noqu ivakasala ka sega ni lomalomarua. Ena vula o Me ni sa vakasasa na ivovo ni bini, era sa qai lako yani me ra rawata na yavadra ka kena isosomi

na ikelekele: ni dina na vakasama ni sa vuqa na siga era a vodoka kina me rawa ni saumi. Na gauna o ya au a vakila kina na dokadoka baleta ena imatai ni gauna au vakila kina na yalo taleitaki niu sa rawata e dua na ivalu levu ena nodra sabaraba. Ena vuku ni kena sa sega na ygiene e sega ni vakamelei rawa e loma ni vale. Ena bogi era dau kotiva na domoqu kei na domodomoiyau ena veiyakavi ena veiyakavi ena waiwai olive me tarova kina na dravusa mai na noqu dra. Ena mataka sa tu vei au na domo e vaka me boroi. Me vaka ga na soqo au a lili, au sega ni dau vakayagataka me savata na uluqu. Ena yasana adua, na ainomu e cakava na lulu ni drauniulu qai maroroya tiko ena kena ukutaki ena wai kei na suka.

Na noqu lewe ni kalasi, o ira na lewe ni noqu kalasi, era dau savasava tu ga. E sega mada ga ni dua vei ira na dravudravua duadua vei ira era sa sega ni via vakataki au. A cau talega o qasenivuli ki na cakacaka ni marginalization, o koya ka ra sa vakasevi au tani mai vei ira na tamata kecega ena iotioti ni ka. Na yagoqu e sega ni cala. Era savai au ena uciwai vakadua ena dua na yabaki, ena gauna a tiko kina na soqo ni marau ni Forarakisto, ka bibi duadua ena loma ni koro. Ena dua na gauna niu sa vakasamataki tinaqu tiko, au sa yabaki vitu, au a lutu ena isaluaki ni bizing. Au a vakama na ligaqu imatau kei na uwa e sega ni kauti au vua na vuniwai, ia e dau gunu ena veisiga kece. E rua na noqu ivi e tautauvata kei na rua na luve ni ruve, au kaila mai na ca e sega vakadua ni bau toki. E vaka me'u sa cudru vakalevu ena vuku ni rarawa.

E dua na cakamana au a vakabulai ni oti e rua na vula ka'u se maroroya tikoga na noqu ivakatakilakila. Ena gauna ni vuli, ena dua na Sigatabu au a tiko ena babavu, e a tarogi au e dua na goneyalewa ka lako sobu kevaka au via lako vata kei koya ki na leseni ni itabataba nei Misi Vincenzina. Au sega ni kila se cava e yaco baleta na soqo oqo e vakavuna meu bulia ga ena gauna a vakayacori kina na olodei bibi duadua, au sega ni kila na ibalebale

ni noqu lako ki na lotu. Ena mata ni neitou vale e dua na bete, a vakaitikotiko o Tata Buemi, ia au sotavi koya sara ga vakalailai qai raici koya vakamalua. E tokaruataka na ivolanisere na vosa: - kevaka e tukuna vua na bete oya ni na musuka na nona vosa -. la au a kerea ka sega ni namaki na veivakadonui meu taura na lesoni ni iwasewase. Au kunea sara ga na lomavakacegu ena ituvaki qori. A solia vei au na cauravou gone e dua na ivolakabi kei na dua na niusiveva. Au vakila na marau levu ena noqu rogoca na veika me baleti Jisu. Au a veitalanoa kina e vale ka ra sauma mai niu se lailai tiko ga. Au sauma, lasu, ni o ira kece na ilawalawa ni ilawalawa era na cakava. la, na kena dina era sa buli oti kina, o au kei na gone luveniyali luveniyali luveniyali, keirau sa duavata kina ka keirau sa qai laki vakaitikotiko vata kei na bete i San Nicola: na siga ni Corpus Domini.

E basika na leqa ni isulu vulavula, ia e dua e tukuna vua na ka e tukuna ni redetaki na nasi. Sa yaco mai na siga -wawa na kena balavu: ena mataka e lako vata kei au vei ira na lotu Digiuna. E nanuma o koya ni ra tiko na vo ni gone yalewa baleta ni a sega ni bau vakacokotaki na nona sa sega vakadua ni bau vakacokotaki me rawa ni tarai vata kei na kena sa mai qaravi na i wasewase. Au sa qai kila ni'u tiko duadua ga, e vakauqeti au: - Bigy, rude -. Na noqu qasenivuli kei ira tale eso na tamata e tiko talega mai Misa ena mataka ni siga oya. E so na yalewa era tiko vakamalua vua. Sa yaco mai na bete ka kauti au ki na ligana ki na i soro ni tamata. E tukuna vei au na vosa talei au se bera vakadua ni rogoca. E vaka meu vuka voli e parataisi kau kaya ena kedrau maliwa: - e sega ni dina ni ra sa musuka na vosa na bete, dina era kila na sala me ra kila kina na nona rarawa e dua na gone -. Keu rawa ni mokoti koya qai reguci koya ena marau.

A cakava o koya meu qito lima na Ave Maria me baleta na Benance meu sa lesu tale ki na vanua. E a taroga sara ga vei au o noqu itau na ka au a tukuna vua na bete me tiko sara vakalevu e kea, ka'u: - a vakavulica vei au

na cauravou lailai ni sa ka vuni na veibeci - . - lo, ia na i matai ga ni gauna e dodonu mo tukuna kina vei au - na Arpia ansisted. E sega ni dua na ka me caka. E tiko na mas, veivosaki kei na kena exit era vakasaurarataki au meu reguci au me ra reguca na liga i koya e sega ni kila ka kaya: - E vakalouugatataki au o Vosa. Au tekivu mai vei tubuna, e dau tu ga na iyatuvesa vata oya, oti au qai lako wavokita na veiwekani kece. A solia vei au o Aunt Gatana e dua na ivola lailai. Au sa viakana, ia e sega ni dua e tukuna vei au meu kania. E dau kena ivakarau, ni oti na soqo, e kena ivakarau me lako ina baba me kauta na kena faita vata kei na bisikete, ia era tauri mai na ilavo maroroi ni veivakabulai: ena sigalevu eda kania kina e dua na veleti ni parokaramu kei na yakavi ni siga eda gole kina na itabataba baleta ni [...] era vakatututaka na veiwekani me vakau e dua na itaba vei ira na momo.

Au sa vakacavara na ikarua ni kalasi, ni sa vakatorocaketaki ena digidigi e ra. Ena yabaki oya a vinakati me tiko ena vanua taucoko ni vulaikatakata. Au dau saqata: - vakalailai ena Sigatabu au sa na lako ki Misa ka vaqara na tukada e tiko duadua -. E turaga vinaka sara o koya, e tauvimate vata kei na

siqueleti. E sega ni kauaitaki koya na Iuvena yalewa, vakalailai ena nona sega ni dau galu, vakalailai baleta ni rau sa tiko vua na tagane vakawati, dau cudruvi ira na tiko veitikivi, na veiwekani kei na tama --la.

Au a kauta na lineni me vuluvulu ka kauta mai ki na nodra i tikotiko na tamata ka vunitaki tu mai vei Mikirililo, kevaka era sega ni sotava na leqa. A sega ni vakila na loloma vei tamana: ena dua na siga e lako mai ki Casttrangia me veivakasalataki ni sa mate. "Kevaka o sa sega ni lako, o iko o kauti iko ki Cauci mo veivakabulai (kicking ena basi) e kaya vua."

Ni sa tiko na soqo e nakoro, sa qai soli vei ira na ilawalawa ni matasere ni sere ni sere ni sere ni ivakatagi na "wati", e dua na ice cream sa kacivi kina me baleta na kena i divi vakatikina. Utumi Ni Ude, e sega vakadua ni kila kevaka e sega ni taleitaka se baleta ni sa biuta na solika ni lomasoli ni lomasoli, ni'u sa pasitaki au o koya: "Cocetina, lako mai ka la'ki bisikasiriki na ice cream". Ka'u sa taura kina na madigi meu tovolea, ena veigauna vakararaba oqori, e dua na ka vinaka.

Ena dua na gauna sa oti a nanuma lesu vei au o Dr. Constino Di Baceno ena dua na itukutuku matailalai ka a yali ena noqu vakanananu. Ena gauna era dau qiriti ira kina na gone ena gaunisala ni tauni na ilawalawa ni ivakatagi. Ia me rawa ni vakadonui kina na nodra tiko e gadrevi me "kila" e dua na iwasewase. Me vakadinadinataki, o a taura e dua na liga ena taga ni nona jakete. Au a muria na tamaqu lailai o Michele ena sala oqo, ia o Gianni Constino, na Iuvena e dua na elementary kei na qasenivuli ni Iuveniyali nei tamana, a taura tu na ligana ena ului koya na iliuli.

Ena lomadonu ni ivalu e Novara, era tekivu bale eso na bomu. Na tamata kece era a dro tani kei na so na veikilai era a laki vakaruru e Castrangia. Vei

au e dua na pati baleta niu rawa ni tiko ena kabani. Ena gauna kece oqo ka qai vakila na wa ni sigeleti ni fainterters. A yaco tale ga mai na i tukutuku vakaloloma ni luvena na i taukei ni vale ni yaya ni cakacaka ni Oladi mai vua e dua na bomu. Na tina e Domodossola, ena dua na ituvaki ni bukete ena ikava ni gauna, a tiko duadua voli ga kei Rosa kei Antonietta. Sa mai kacivi tale o tamaqu vei Sicily me caka na takete. Ni oti e vica na vula mai na gauna e kila kina o tinana ni a vakasucuma o tinana e dua na goneyalewa lailai ka yacana o Emma ka sa tu vua na madigi me lesu tale ki vale ni sa namaki tiko na kena namaki vei iratou e va na gone.

E ka ni rarawa ni yaco yani i Domodossola e dua na ka e veivakurabuitaki: sa oti nona bula o Emma ni oti e 12 na siga. Ni oti e rua na siga sa dodonu me lesu tale ki na muana e liu. Ena vica na vula e muri - oya na gauna e sega kina na kila ka muria na kena muri ni oti na ika 8 ni Sepiteba - e a rawa vua me drotaka na nona curu ki na mataivalu ka lesu tale ki Novara ka waraka tiko na i valu me tini ki na tinana. E dolava e dua na sitoa lailai ni iyaya ni cakacaka lalai. Ena veisiga kece au dau lai raici koya. A striwred me baleta na yabaki ni bula e tu vei au na noqu vakasama ka a laki moce vata kei na dua na yalewa vakawati o keirau kei na tagane vakawati. Ena dua na siga au a curu ena valenivolavola ni kato ena kababa ni Piazza Bertolami. Na turaga ni sitoa e toka e yasa i koya e tarava yani na ka e cakava. Au a cici yani vata kei ira na index kei na fika e rau sa itakele ni nona kauti tinana me laki kauti tinana mai ka vakadewataka na tinanigone. A mani lewa o koya e tiko veitikivi me tauri au, ni o tamaqu ena dua na matadredredre e kaya vei au "vakavinakataka na nomu bisinisi". Ena '44 e sucu e dua na gone dramidrami e sucu mai, ka via vakataki koya ga ....

E Badiavecchiana na tubunigone i tubutubu e a tauvi koya na kenisa ni kete. Au a solia na veivakadonui mai na icili meu laki raici koya. Au dau yawaki Castrangia kei au na noqu lako vata kei na batiniuciwa e tete yani.

Au nanuma vinaka, na nona e moce, ki na idavoda. E se osooso tiko ga o bubu ena sitoa qai lailai na gauna e rawa ni vakatabuya vua. E biuta e ligana e dua na iviu ni olive me vakasasataka na manumanu vuka, ia e sa qai ca sara vakalevu o koya ka sa sega tale vua na kaukauwa ka vakasasataki rau. Ena 2 Noveba, 1944 ni se qai yabaki 66 e vuka ina parataisi. E se tiko ga e Sicily o Tata. Era vakaitavi tale ga ena veibulu o ira na sega tu ga ni vuku.

Ena gauna oqo au qai taura e so na ivola i tinana. Ena 45 e lesu i Domossola na taciqu o Giuseppe ena '46.

Na ikava ni wase - waiwai, cobs kei na mata ca .

E curuoso e vuravura tauoko na ivalu, e dredre na veitaratara qai sega tale ni keirau ciqoma na tina ni tina. E kalougata ni sa kacivi tale o tama vei Sicily ena yagoi Berreglieriri kei na gauna e tiko kina e vica na siga ni galala e a mai raici au. Ena vuku ni ivalu e levu na lewenivanua era tiko ena lomanivanua. Era dau cegu na tiko vakaca ena tinikalima na siga, ia e qai tiko e nakoro e kea na kena rerevaki na bomu ka ra taleitaka me ra na tiko ga e na loma ni vanua tauoko e na yabaki tauoko.

Ena gauna kece oqo kau sa qai laki vakaruru vata kei ira na tamata o ya. E dua na matavuvale e va na gone e dau tiko ena dua na mata vinaka ni yali tiko na kakana. Au a raica na nodra kocokoco na tamata ka sa taukena tu e levu na veiloganivaini mamaca ka ra sega ni solia vua e dua: Au a taura e dua na ligi vinaka ka vaka kina na noqu kauti iratou mai. E dua na matanipa e solia vei au me baleta na luvawale Ni sa vakabulai ira ena vukudra. Na madrai sara mada ga: a sa biuti au e na noqu taga ko tamaqu ni se bera ni laki vuli vei ira na gone oqori ka ni ra sa solia mai vei au e vica na siqeleti me'u volavola kina, era sa cakava meu qito ena siwa kei na dua vei ira e tara na [...] ny, na idabedabe kei na idavodavo me baleta na dolls e vakacalai au tiko kei ganena lailai, ia o tacida yalewa qase cake e cakava me keirau patch dolls.

Ena so na gauna e dau yaco ga na noqu lako sobu ki na uciwai, ka ra dau laki sili kina na marama ni veivanua volekata me ra savata na i sulu e loma ni veikau, ka'u sa qai tiko ga e na noqu vakasamataka na kama e na kena katakata na wai e na dua na koniteina e tubu e na rua na vatu lelevu. Au sega ni raica vakadua na veisele oqo me caka kina na soqo. E voleka sara ni sega vakadua ni sili se lako yani ki na uciwai e sega kina e dua me kakua ni vakaraitaka na nona isulu ni culacula kei na dredre sara.

Eso tale na gauna au dau raici ira na marama era dau vakateteya mai e vale se tolu na siga. Era suasua ka vakavulacataka na matanisiga ena matanisiga sa voleka me yacova ni sa vulavula me vulavula. E dau qiriti au mai vale o koya e sega ni via rogoca. Ena ivalu, e a lesu tale mai Turiri na goneyalewa-in-lay e dua na goneyalewa. Ena levu ni nona dokai Salvatore, na kabasi, a qaravi kina me vaka e dua na ranadi. Ena gauna o ya era sa tiko ga e nakoro kei na gauna e dreta kina na wai ni mata ni wai e sega ni dua na sovu, na ilati lineni, na kakana mamaca, na teveli ni kana, na teveli ni kana kei na kakana me caka kina e dua na idre vinaka. E sega ni caka vei au me vaka e dua na dauveiqaravi, au talai au meu lai cakava na ilesilesi meu kauta mai na wai mai na mataniwai, baleta ni talai koya yani na vulagi e dua na tawayalololoma.

Sa lako mai na Siganisucu ka me vaka na kena ivakarau ena vualiku, na yalewavou e na mataka ni mataka e tiko vua e dua na isolisol vinaka mai vua na gone o Jisu vua na luvena: e dua na veiqravi totoka ni kuro kei na soli. Au marau vakalevu ena vukuna, ia ena gauna vata qori au dau cudru ena cudru ni sega ni yaco na veika oya. Au sa mai malumalumu ka malumalumu. Sa tu na vuanivaini ia ena ca me kania: sa dodonu ga mo dou daramaka me waini. E rawa ni laukana ga o koya e butako mai vei ira na tiko veitikivi. Era sa soqoni vata na hazelnuts ia me ra volitaka. Au kania vakavuni vakavuni me vaka na squirrels ni veikau. O koya e sega ni matata

e volia ga na sucu ena Kirisimasi kei na Easter me vakarautaki kina na bisikete kei na noqu lululu ena dua na gauna ni gunu ti. E dau vakarautaka vakarawarawa na yaloka ni mata na yaloka ni mata. Au dau vakanuinui tu ni na vuka yani: - Daru biuta laivi ni sa lailai sara na neirau kavari (sa cauravou ni sa cauravou mai Messina ka vuki ki na vanua me ra la'ki kumuna vata na yaloka) eda volitaka tiko kina na yaloka) eda volitaka ka. ilavo. E kumuna na yaloka me rua na vula, oti sa qai volitaka.

Na Mesina e volia na yaloka e rairai raica e ligana e dua na toa. Sa dodonu me vakasasataki na vunilolo, e dua ga e rawa ni kana, o ira na kena vo me ra mamaca ena matanisiga me volitaki ira se maroroya ena vulaililiwa. Ena vula o Okotova ena yakavi ni siga e caka kina na katonigone totoka. E so era peletaka na nona sega ni taura rawa na ka era biuta tu vei ira ena teveli ni rumu (sega ni tiko ena peleti ia ena ibinibini ivi ena waiwai e laveta cake mai na rarama) kei na mataka, ena gauna e tucake kina ena va me lai cakacaka e keri. au tucake ka biuta na kato ni kato ni sa tukuna vei au: "Mo dro tani mai". Au a talairawarawa ka kani ira ena vuku ni viakana, ia era sa kila tu na waiwai kei na kena sega ni rawa ni vakavuna na kakana ni kete. O koya e sega ni matata vinaka: - Au dau lomani luvequ na makubuqu, au sa vakarautaka mada ga na kato ni se bera na bogi -. Ena ka dina e tiko e matana o tamaqu lailai. Ena gauna kece oqo ka ra sa qai cikecike, na bukawaqa e damudamu ni sa lako yani me cudru: kevaka sara mada ga e ra lalai, era sa curuma na matana na matadra. Era a lalai ka titobu ka vaka na qilaiso qiqo ka'u cata. Ena gauna mada ga oqo, na tagane kei na daubasulawa. E dau solia vei au ena so na gauna e dua na tispoon ni waiwai. Oqo e tiko kina na worms, e luluvu me vakalewai koya ... qai tekivu mai na "IOOOOritu": - Mazzai e dua na vermucku quennu quennu yuxu hai, 'a uzzu o koya e sucugnu kece va-Karisito. O Ludridì Senu, se siga Tusiti

ena Tusiti, O Mercuridī Senu, O Giuvidìnakanardìnardìnardìrrdìrrdìrrdàr Ánu, se o Sabutu, Mereia na drau ni Sua, Maqunu ni Easter Irnu Viermu.

(Au a vakamatea e dua na falawa uro ena gauna au a lotu butobuto kina kei na gauna oqo au sa vakamatei koya se o cei au lotu Vakarisito. Ena siga Tabu Tabu, Tabu, ena Vakaraubuka Tabu, ena Siga Tabu ni Siga Tabu, ena Siga Tabu Tabu, ena Siga Tabu Tabu, ena mataka Tabu, ena mataka Tabu, ena mataka ni Siganimate. sa bale e na dela ni qele).

Au sega ni kila seu a rawa vakacava ni bula.

Eke eda dolava kina e dua na itubutubu.

Ni oti e vuqa na yabaki na mosi ni ketequ. Au lai cakava na rays na misini me vaka na kena levu me vaka na rumu. Era solia vei au na kakana vulavula meu kila ke tiko e dua na kena kakana. E ka ni rarawa ni sega ni laurai e dua na ka. E kaya na vuniwai ni radidi ni a qitostritis ka solia vei au e so na palalitative me vakamiri kina na mosi. Au sa mani rawata kina na tikina me kua ni keli kina e dua na teveli ni wai. Sa rauta ni limasagavulu na yabaki na noqu tiko. O Paolo, e dua na itokani i Armandori e a vakatututaka me kauti au vua e dua na kenadau. E a lako talega mai vei Vuniwai Mazzeo. E sega ni curu rawa na iyaya ni qito ni gastrothscopy. "Au sega ni kila na noqu vakabula na marama oqo," e kaya o vuniwai, "sa sogo na paini". O ira kece na tamata era a cakava na iqaqi ena rumu o ya, era sa lako tani mai na rumu vata kei na yavadra. Au sa tu e cake vei Flebo. A vakaroti au o vuniwai e dua na qaravi kaukauwa me rua na vula. Niu sa lesu tale mai na iyaya ni vakatagi e se sega ni lako. E dua tale mada ga e vakavatukana na iwali ni tolu na vula.

Ni oti e lima na vula sa tekivu me curuma na imatai ni veisiko na imatai ni veisiko na iyaya ni ivakatagi. "Cakamana!" E kaya o Doketa Mazzeo. Veitalanoataka na tube, e tukuna vei au e levu na taro meu kila kina ke dua na ka e caka se vakavuna na ka. Au tekivu tagi: "E na waiwai beka sa solia vei au o Sizi e na gauna kece ka me baleta na worm". A biuta na ligana na vuniwai ena drauniulu: "Oil?" O sa bula tiko!... Ena noqu tiko ena gauna tauoko ka qai tokaruataka na gascopy.

Na vakavinavinaka vei Dr. Mazzeo ka a vakabula na noqu bula ena gauna oqo ni oti e vica na yabaki mai na gauna oqo au rawa ni marautaka na kakana ka so ga na wainimate.

Ni dua e kacivi koya mai na baba, sa qai tau na ibolebole ni ulu e vukici rau. Era sa qai vakasalataki koya me taura e dua na bilo ni Iolo Ferrochino. E vakadeitaka vei watina me voli koya kei na veimataka a solia vei au e dua na bilo iloilo.

Ena vale ko ya, sa lewa talega ko ira na lotu butobuto. E dau tu ga na uludra na tamata e sega ni vuku me baleta na waini e tala mai, ia e vaka ga na ka e vakavuna na nona mata ca e dua. Na watina yalewa me vakasosomitaka: e taura e dua na veleti ena wai, sova kina na masima kei na wai drodro ni waiwai ka qai tekivu ena Pricyntu ni ulu: - Ogliu Biridittu, Ogliu Santissimu, o Ogliu Santissimu, trans tas tas tras states kei na Scacc. Biridito Fatori kei na Scaccia Scam Mammucca ... (Sa kalougata o Ol, Tabu Oil Levuni Enera na vale oqo ka draivataka na mata ca oqo, ka vakalougatataka na waiwai sa cakava na tevoro oqo ...).

Oqo e vakalougatataka na ivuvu ni waiwai, vakarabailevutaki, kau laivi, me vaka na nodra vakabauta, na matadra na tamata ca. Ni oti toka ga vakalailai na wai o ya sa kureitaka na tutu vava ni rumu ka lako yani vua na uluna.

Me rawa ni mavoa kina na waiwai, era veisotavi kina na kobwebs, kei na dua na tiki ni lewenimanumanu me buli kina na broth. Na veivakarerei oya e vaka na veiwaki, vei ira, e sega ni tara rawa! Ena mataka era solia vei au e dua na bilo wai kei Magnesia. Sa oti vakalailai e dua na gauna lekaleka au sa na lako yani ki tuba me'u lako yani ki na liliwa meu sereki au kina. Ena gauna au sa bula vinaka mai kina au a talai au mai vua e dua na marama ka dau qito dromodromo: ka sa vakarautaki au e dua na rere mai na uluna ki na uluqu ki na dua na iqaqalo ni horizontal. E yali tiko e dua na tikiniyago, a mani biuta na nona mate ena yabaki oya.

Ke ra mani vakabauta mada ga na Kalou, o ira na tamata ni Kalou, ena nodra sala mada ga era vakabauta kina na Kalou, e Manana. Ena veiyabaki ena 8 ni Sepiteba era dau lako ena ruku ni yavadra ki Tidari, ena vanua tabu e vakatabui vei ira na luve ni koula Mannana yawa mai na vanua e rauta ni vasagavulu na kilomita. Sa rauta me yacova mai na yabaki lima meu cakava na peniseni oya.

Ena gauna ni pilgrimage ki na Sakiriki ni Tandari ena siga ni bera, a cakava na veivakamarautaki (slippers) ni ivoladraudrau. Na lailai ni gauna e sega ni matata vinaka e lako yani ki vale ka kauta ki vale e dua se rua na rabbits me vakasaqa. Me rawa ni caka vinaka, e vakarautaka tale ga na valenisarasara na abrikines. E a vakaisulutaki koya ka vakasavasavataka na matana ena dua na tikina. Sa qai sere "na vanua e tiko kina o ZazÁ, a noqu totoka" e tiko ena vogugu ni sa vakayagataki meu qiriti koya kina na "Zizý".

Keirau tekivu vei Tindari rauta na tini ena yakavi me keirau lako ki na mataka lailai. Na Tadra kei na yalolailai ena vuku ni noqu i rogorogo au a taroga vakavuqa vakalailai na wai vou, ia era a sega ni volia na kedra i wiliwili me vakataki ira kece na tamata sa malumalumu sara: era tiko ena mata ni wai levu duadua ga ena lotu ka tubu cake kina na wai katakata ka

sega ni bau cau kina o Koya. me vakaceguya na arsura. Me vaka na kena i tukutuku, na chickpeas, na bini kei na bitu ni kalajine e volia, sa qai lako yani vei ira na turaga, era masu vei ira na Madinuzza kei na kena exat keimami sotavi ira na wekada na lewe ni koro kei ira na wekaqu pausi. Ena dua na gauna keitou a laki kana ena ruku ni vuniolive ni veivanua volekata. Vakaoso au sa rui oca vakalevu, na siga o ya e dau tiko kina na kakana me caka kina e dua na vakasama vinaka e matadra na itokani. Na lunch e okati kina e dua na rapai ni veikau ena ovani, ni o koya e sega ni taura e sega ni rawa ni dua na veiwatini ni bera ni qai lai vakasasa, abergines kei na pers e pers, qereqere kei na bisikete kamica. Me ra lesu tale na itokani e vale ena dua na sala: na motoka se ose - e dreta na motoka. Au a sarava tiko, sa qai dodonu tale meu lako yani. Kevaka walega e tiko e dua na ka oqo au vakatara meu lako ena ose, kevaka e sega era na rarawa.

Ika dua na ikalawa 5 ni yabaki .

Talega ena ulutaga ni lotu, ni noqu sega ni bau volayaca ena dua na veivosaki, e tiko na nodrau itavi me rau vakatusa ka veitaratara ena Sigatabu ena lotu ni San Giorgio. E vakayacori na soqo ena lima na mataka, a vakatusa taumada na bete na tamata kece ena dua na valenilotu, sa qai tekivu sara yani o koya ki na veibeci vei ira na marama.

Ni tara na nona vale ni kana, e dara tu e dua na baba levu, e dara na isulu e volekata na loga me ubi koya kina ena kena levu e rawa: e kena irairai ni dodonu me bulia na chamomile inhalations. E vakatusa ka qai yaco: "Oqo sa qai vakatau vei iko - e tukuna vei au." Kevaka mada ga au a vinakata me'u vakatusa ena loma ni yabaki au sega ni rawata. Na aka e sega ni dodonu me vakarogotaki au: - E sega ni dodonu mo cakava na ka ni veivakamaduataki mai vua na Turaga, sa rauta ga ena dua na yabaki, ke sega sa dodonu mo taura na i valu baleta ni rawa talega ni ko rawa talega ni valavala ca ena matamu -.

Kivei ira na ciwa na iTavi Tabu, Kominisi ka totolo sara e vale. Me vaka ga na kena ivakarau, na ka e sega ni matata ena vuku ni ka wale e sega ni vinaka, e lako mai vua o koya e tauvi koya tiko. A yaco na veiyatuyaga vakatisaipeli: kevaka e gadrevi ena siga o ya me gadrevi e dua ena so na vuna, e sega ni rawa me vakasabusabu, ke sega, a biu mai gusuda na Turaga. Kevaka e guilecavi cala kina, e taura kina na jug ni jug, isaluwaki e

loma ka vakaraitaka na lili e na wai kei na suka. Me baleta na Macawa Tabu keimami tiko ga e na loma ni koro e na yakavi me keimami dau tiko kina e na vunau ni yakavi e vakayacora na mok. Ena Lotulevu na kena vakarautaki na ruve, e dua na bisikete ni bisikete ena veimataqali ibulibuli ni bolabola - boilded na yaloka ena wai kei na alline, na roka ni aline. Ena matakalailai ni mataka, e dau sikovi ira kece na lotu ni witi kece sara na isoqosoqo lotu witi, oti oya sa qai tolu na drau ni nephela (mefictiallinel kei na dua na ka e rawa ni vakavure).

Ena loma ni siga e dodonu me cakacaka kina me kua ni vakamavoataka na kauveilatai i Jisu, kevaka e vakasaqari na itatati ni benu, kevaka e raici koya ni sa tiko na kena rawa ni vakaleqa na yago, kei na so tale. Ena siga o ya e dua na ka au a cokoti vata kina, au sega mada ga ni taura na bareki, kevaka e sega na ka au cakava o Jisu. Ena loma ni tinikadua ena Vakarauwai sa ikoya na Misa ni Sautu kei na Tucaketale. Era kauta kece mai na gone na ruve me ra ciqoma kina na nona vakalougatataki na bete ka ra qai kania. Au se bera vakadua ni bau kauta laivi na lomavakacegu oya baleta ni dodonu meu maroroya tiko na noqu dovu ena rua na yaloka me baleta na ilakolako ni vuli ka a tauyavutaki ena Tusiti ni oti na Siganimate. E dodonu meu solia vua na qasenivuli. Ena siga ni Siganimate era volia vei au e dua na waqavuka ni veiwawa dina, na ka lailai duadua me kua ni vakayagataka vakalevu. E levu sara na ka e laurai me cilava na nona ivava na kena ivava ena so na vanua e buli ena bukawaqa. Kevaka e kila na aintut ni sa cava e dua na cakacaka ka ratou sauma, e vakatura vei au: - kerea o koya e sega ni taura rawa kevaka e kauta mai na i lavo -.

E dodonu me keirau voleka sara ni lomani koya kei koya me vaka e rua na bobula me yacova ni sa tokitaki qai solia vei au e tini kei na lima vei au. E sega ni rawa ni vakayagataka na noqu ilavo baleta ni a nakiti me baleta na baqe qereqere. Ena dua na gauna au a tukuna vei ira na lewe ni vanua au

vinakata meu qitora na ka. E vakadonuya o koya baleta ni nuitaka ni na rawata na qaqa. A lasu o Mine. Na kena dina, au a vakila talega na kena sega ni yaga na isulusulu ni vakatauvatani kei ira na noqu itokani: era sa lili tu, ia era sega ni taleitaka na aile kei na noqu a vakasaurarataki me kau mai na isulu e tauoko. Era dau daramaka na tamata yadua na sote vulavula, dromodromo se karakarawa, e dodonu meu tuvani me baleta na sote e caka mai na nona ologa, ka tini na isau ni isau oqori e lailai sobu mai vei ira na kena vo. Au kauti ira mai ena duru e tokoni ena dua na elastic, ia na leqa levu oya, e sega na yavadra, era sa yacova yani na ikeli. Au a taura e dua na sote lekaleka ena dela ni veigauna. Au a sa vakamau oti ka sa dodonu talega meu vakaduiduitaka na isulu. Ena lima na livaliva au vakasamataka tiko meu volia e dua na veiwatini ena sivia na sote ni sote ka'u na dau dara ena mataka ni bera ni curuma yani na rumu ni kalasi. Ena siga oya e sogo kina na sitoa. Au sega ni rawa ni lesu ki vale vata kei na ilavo baleta ni na kunei rau na vale. Au a vakasamataka me'u vunitaki ira e na ruku ni dua na vatu e na dela ni vatu. Ena bogi e dau tau kina na uca kei na pepa era sa vakasivoi vakadua, niu sa qai kila ena mataka ni siga e tarava niu sa laki vakabulabula.

Rau a vakayagataka e tinikalima na siga ka tarogi au o koya keu a rawata na ilavo. E sega mada ga niu sa yalo dina ka sauma mai na io. E sega ni bau yaco mai na ilavo oya. E na Vakaraubuka Tabu, e na gauna e vakayacori tiko kina na i lakolako e vakarokorokotaki kina na Mandona Addolorata, a sotava kina o qasenivuli na nona ivakamacala. Au sa mate ena madua. E dina ni sega ni kila na ka kece, au mani taura e rua na silalu mai na vanua e tiko kina ena ruku ni nona katakata. Ena koronivuli au dau lomasoli, ia ena veika ca e yaco kina. E sega ni dua e kila na ka au kila kau a dau vakatetea na vakavinavinaka ki na vakatutu, sa mani vakanomodi o tinaqu ni rau dau caka vuli tikoga. Au a vinaka sara tu ga kei na pusi, me

yacova ni dua na siga a lesu mai na koro na mateni mai na tauni kei na ilakolako kei na manumanu e taura e dua na tiki ni kakana me vakani. Na nodra tabili yani e dua na itokinivalu mai vei ira na sotia era vakamatei koya ena vanua e dola tu. Vei au vei au e dua na veivutuni levu.

Ena gauna ni buturaki au a lako yani meu laki taura na sila ni witi kei na parile ena nodra yabaki ni bula na tiko veitikivi, au biuta ena dua na taga ka kauta yani ki na mile ena uciwai o Mrs. Tider. Au sa qai kauta mai na valawa ki Novara ki na couns ni tina ka, me dua na cakacaka, niu sa yada tiko kei na rua na gone lalai, ena mataka e a laki cakava e dua na kau ena loma ni veikau ka vukica na ovani me vakarautaki kina na madrai vei ira. o koya e kauta mai na nona valawa e so e rawata mai kina eso na ilavo ka vakalailai na madrai vei ira na gone.

Ena Sepiteba ni ra sa matua na lolo au cabeta na kau ka tamusuka na vuata ni testay ena nodra dau koveataki ira ena basiketetisi e lili tu ena dua na vale. E musu na qereqere qai biu tu me mamaca ena matanisiga ena dua na canic. Ni oti e vica na siga era sa qai mamaca. A vakarautaki ena basikete lelevu ena vulaibatabata. Ena gauna talei qori, o Mrs. Maria, o Mrs. Maria, o Mr. Au dau lako vakalevu meu kunea. O koya e tinadra e vuqa na gone. E dua vei rau o Camelo, e yalovotu. Ena gauna kece oqo sa sega tale ni qai kune tale. O ira namu era sa na vaqarai koya ka voleka sara ni lako vata kei koya.

Ena gauna au a tiko kina ena kalasi lima, a kerea o qasenivuli me vakasalataki ira na itubutubu era na kauti keimami mai ki na kirini me ra raica na iyalojalo "Na Alpine lailai". iVakamacala ni ka e matata: "O sa raici ira era na sega ni lako". Sa rogoca na nephew na bete: "O sa talai koya mai, au sega mada ga ni raici koya". Sa ra qai toso yani ka sa rawa.

Sa yaco mai e dua na pakete yaco mai vua na marama tina. Au sa kauta mai eso vei ira ki koronivuli. Sa dua na gauna ni dausiga ka ra sega talega kina na cina. A vakavulica na ganei noqu qasenivuli na ikava ni gauna au se bera kina. A taroga na cina vua e dua na goneyalewa dravudravua cake mai vei au ka a tauvimate kau sa biuti iratou kece yani.

Ena 1945 a lesu tale i Domossola o tamaqu. Au a raici koya tale ena Epereli 1946 ka sa tiko vata kei koya o tinaqu ni waraka tiko e dua na gone.

Rau vakayagataka e rauta ni tini na siga ni marau vei rau na noqu itubutubu. Au dau lai vaqarai ira na tukaqu kei na so tale, au mani kana kina qai gunuva e levu na kakana e volitaka vei ira. Ena iotioti ni gauna a via kauti au kina o tinaqu ena idre i Itali, ia o koya e sega ni dau lasu, e dau vakadeitaka vua me biuti au. Au a tiko ena ikalima ni kalasi, e dau dredre tu ga vei au na dredre e dau solia na noqu iboi. Na itukutuku ni sucu ni kakana lailai e yaco mai ena veisiga. Na marau kece, ia e rarawataki ena gauna vata ga au tagi kina ena marau kei na rarawa. E rairai ni oqo na vuna e vakatetea kina vei au o qasenivuli na veika e baleti au dina ga ni sega tiko ni tadola na gusu ki na veitarogi. Ena yabaki oya e vakarautaka na vanua e dua na iwase ni gymnasium ka voleka ni ra sa vakavakarau kece na noqu itokani me baleta na kena laki vakayacori na cakacaka ni vakauti. Vei au e sega ni dua na ka e rawa ni caka: Era a cikevi na veika e sega ni dodonu ni o ira ga na mataqali i yaya era a tiko kina na mataqali koronivuli oya. Kena ikuri, ni sa oti na gimunaum, qai dua sa qai vinakati me gole i Messiana vei ira na kenadau. E dodonu me rau vakasamataka na noqu itubutubu na ilavo me baleta na ivola, ena sega ni dua na ilavo e vakayagataki kina. Au tagi tiko ga niu via tomana na noqu vuli. Era sa qai solia vei au na madigi meu curu ena loma ni rua na yabaki - yabaki, e dua na mataqali mataqali vuli vinaka sara ena rua na yabaki sa oti. Sa lako kina na dravudravua duadua, ena dua na gauna au ciqoma kina. Lako mai kei na kena e liu, ena mataka

kei na yakavi au a tiko ena vuli. E veiwaki vata na koronivuli oqo: o ira na tagane tagane duadua ga era laveta na ligadra vua na dairekita era vakavulici ira na fika, e vakamatatataka tale ga vei ira na parofesa mai Itali kei na vosa vakaVaranise. Vei ira na goneyalewa, cakacaka ni vale kei na kena sega ni saumi vei ira na tagane era vakaleqai. Ena ka dina, e sega ni vulici e dua na ka. E vinaka na noqu rawaka ena noqu via mamau qai via vuli.

Ni bera ni cava na yabaki ni vuli, era sa vakarautaka na qasenivuli na veika ni loloma. E dodonu meu cakava e dua na irairai e vaka na siqueleti. E tiko na kopola tawakilikili, e sega ni dede era sa calata tiko na lekaleka. Ni'u a kaya vua sa vosavakacacataki: "O sa vakasivoi na Cauzi". Au se bera ni yali mai na noqu vakasama: Au a lako vua na wati Papiere Liezza me kerea na nona ivava o luvena tagane. Ena yakavi gona ni kena vakasokumuni na I sulusulu I saqamua me vaka e dua na siqueleti, ena kedra maliwa e vuqa na apolause kei na nuiqawaqawa ni veika tawamacala, ka a tiko ena soqo oqo na vakarorogo.

E ka ni rarawa ni sa oti e rua na yabaki o ya kau sa vakaotia na koronivuli ka sega ni mudu niu vakasamataka niu sega tu ni kila ka sivia e liu.

Na Wasea ni iWasewase - Vosa ni Vola Tabu e vosoti au .

(Na rarama ni kalokalo) .

Au a lewe tinikarua ena gauna ni Okosita sa lako mai kina o noqu watiqu me mai raici au vata kei na luvequ kei na taciqu lailai au a raica ena imatai ni gauna. Na noqu raica na matana lailai e vakamarautaki au kau nanuma tiko na siga o ya me vaka e dua na ka totoka duadua ena noqu bula. Erau nakita dei na noqu itubutubu me rau kauti au lesu i vuli, ia na icili ni gauna oqo e vakaleqa sara ga na nodrau gauna mai na vakasama: ena talai au mai meu dua na dau culacula kei na inuinui ni kena vulici vinaka na veivoli. Ka sa yaco vakakina, ena noqu lewa. Rau a biubiu kei rau na noqu itubutubu ka keirau a tiko voli ga e Sicid me vaka e dua na idiot. Me tekivu mai na gauna o ya sa sega tale na noqu vakacegu ka'u dau tagi vakavuni tu. E kaya o koya e sega ni dodonu ni na sega ni lomani au dina na noqu lomani au, o koya a vakaturi au me vaka e dua na goneyalewa (sa na rawata vakaidina na noqu rarawa vata ga oqo). Na dua na siga e lako mai na valenimanumanu vinaka duadua ena vanua, e vulica tale ga kina o tinaqu, me tarogi au se a vakacakacakataki au vakacava. E ratou sauma na dau ni culacula ni sa tiko oti e walu na goneyalewa ka sega ni rawa ni vakalevutaka na kena i wiliwili. Na siga e kauta mai kina na nona yaloka me rau mai vakadeitaki koya ka tukuna vua: - Au dau railesuva ena dua na vula,

e dua vei ira na apolocini rairai e rairai biu tu vei Turiri kei na vanua me baleta na nomu ganefi e galala -. Me vaka tu na kena ivakarau, ni oti e dua na vula e talai au mai o watiqu ki na vanua ni teitei. Na cauravou lailai, ka sega ni sivia e dua na mita ka veimama na kena cere, e kidavaki au: - Okay, au kauti iko baleta ni o rarawa, au raitayalotaki iko ni o via lako mai vei au, ka sega ni o tiko ga ena loma ni vanua kei na nomu internet -. E sega ni cala me vakasamataka. Ena siga ka tarava ena walu au a vakatakilai au kina. Sa tekivu me lusi na work, sa kaya - ko na qai lobaka na fuloa -. Sa tekivu me boica na italanoa. Au sa tekivu veivakasavasavataki me vaka niu sapable. Au lailai sara au tiko kina, au le tinikarua, ia au vakaraitaka e walu.

Au sega ni kila na kena sava na fuloa: ena loma ni vanua e tu kina na vatu kei na koro, ka ra tiko kina na maue, na vanua ni sisili e sega ni bau vuluvulu me kua ni kania. Au saga meu cakava na noqu vinaka duadua, ia na sasamaki e solia vei au na asa ni sega ni sava vinaka. Ena ciwa era yaco yani vei ira na tamata cakacaka ka ra sa tekivu me ra raica na vuna vou (gone). Era vakaraici au kece na cagi. Au vakila na nodra vosa kei na noqu lutu mai na o au sega ni kila na veika bibi ni bula. Ena veigauna kece oqo ka ra qai solia vei au e vica na cakacaka me vaka e dua na dau culacula, na veika au sega ni cakava ena marau, au dau vakasamataka tu ga na kena sega ni rawa ni vuli. E tiko e dua na yasa ni siga vinaka: ena sigalevu, e sega ni dodonu meu lesu tale ki na vanua au kana galugalu tu ga e vale, au a kaburaka yani e dua na pikini ena teveli, sa tu vei au na bilo iloilo, na tavaya ni wai kei na dua na ivava. Me vakalekalekataki ga, meu kania e dua na tiki ni madrai kaukauwa kei na jisi au a tovolea kina meu vakarautaka na teveli me vaka na tamata wale kecega. Ni oti na noqu lako vua e dua na kai noqu ka qase vei au ka qase cake vei au ka dua na dau culacula. E veivuke me dolava na mataqu e mata ni mataqu. A tiko vata kei

koya o tinana, e dua na tacida yalewa e tu kina e dua na yavamu kei na dua tale na malumalumu.

So na gauna era sureti au meu taura e dua na ivava ni soup. Era kerei au na dau culacula meu vukei koya me cakava e dua na sala ni kauveilatai vua na isulu ni gone. Ena dua na gauna au sotava kina e dua na leqa ni yalorarawa ka biuta ena veimama na cakacaka. E dua tale na gauna au a taura na isaluwaki ni drazier ka kaburaka ena ikabakaba. Era kaya: "O cei e vakawatitaka? Cerei au Morbo? Ena kena itinitini era sa kila vinaka ka vosoti au.

Ena so na gauna au dau gole cake mai na kedra i wiliwili na Antonian luveniyali meu laki qito vata kei ira na luveniyali. Au vakauqeti ira vakalailai baleta ni ra a bulataka na nodra veisiga me ra tuvatuva kina. Era kana vata kei na teveli e dau tuva vakavinaka, era qai qito ka kena ilutua ena gauna sa tauyavutaki rawa kina na nodra soli ira ki na nona dau masu na Kalou. Au vakasamataka: - kalougata, era sa sega tale ni tiko na nodra itubutubu ka ra bula vinaka tiko na nasi, niu sa noqu itubutubu ia au sa vakasaurarataki meu bula vata kei na bea oqo ni veika e sega ni matata -. Ni sega na nodra kila, me kua ni dua na veitarotarogi e tarava, ena veigauna kece ka'u qai laki vaqara e dua na vanua ni vakacegu ka vakaitikotiko e nakoro. Au kerea vua na ilavo me vakauta e dua na ivola vei ira na Genetori, e vakatura me kau vata kei au.

Ena vula o Noveba ni veiyabaki era a kauti au ki na Sant' Fair ka a yaco ena Piano Vigna. Ena vanua oqo e biuta kina e dua na icocovi na tubudra ka ra vakarautaka kina e dua na icocovi era vakarautaka kina na lewenimanumanu kei na grilled na sausages ka ra volitaki vata kei na dua na bilo iloilo vinaka. Vei au e dua na madigi meu tiko vata kei ira na wekana e liu, marautaka na lewe ni manumanu vinaka ka gunuva e dua na kasitiri

ka rokataki, raica na stalls ena kena volitaki na biazier, latersterns, crock pateta, ikava kei na bambali.

Ena siga ka tarava keirau se gole tiko ki Badia Vecchia ena soqo ni marau nei Sant'ugo, e dua na itoqa lailai, e dua na iwalewale lailai ka oti ga ena nodrau sitoa na tukanigone era a solia vei au na sau, madrai kei na kasite, oqo e kabi toka oqo ena dua na tavaya kabita vata kei na dua na. polo ena loma ni gauna.

Dua na gauna ni bera ni Kirisimasi keirau gole i Mesina me 3 na siga. Keirau a moce vata kei na dua na wekana. E sega ni taleitaki au vakalailai vei au: e tukuna vei ira na tamata sega ni matata na ka era dau butakoca mai na yaloka mai na makete. Au sa vulica na iwasewase e sega ni dodonu me butakoci. Ena kena yakavi keirau a lako vua e dua na turaga malumu ka a tara na paini. O ira na sega ni kila vinaka mera vakaraitaka kina vei au e so na ilavo meu volia kina. Ena teveli lumuti e Castrangia au a rawa ni tara kina e dua na isoso kalokalo. Ena tabana ni aparaveus kei na so na gasau au a bulia e dua na isulu. Ena yakavi au dau taleitaka na draki ni rua na marama e buli kina na worth shalnut silsid ena waiwai kei na dua na tiki ni sitovu e tarava vei iratou na Child Jisu. O ira mada ga na tamata lailai o Michele e vakavinavinakataka na vakasama qai vinakata me saumi au: "Noa, e pasitaka e rua na vunilolo mai Idia", qai lai kauti ira o koya na mataniciva me kauti ira ena ruku ni nodra idavodavo era maroroi tu kina.

Ena gauna au sa cegu kina meu moce duadua e Novara, ena loma ni gauna ni Siganisucu Novena I keirau a lako vata kei na noqu kai Antonietta ki na cakacaka ka a vakayacori ena 5 ena mataka ena Lotu ni Annunzita. Ena boto ni valenilotu e vakarautaka na idabedabe saumi. Keirau kauti ira mai vale. Ena neirau lesu tale mai o Carolina, na nona ivava na idinia, ena cakacaka sa oti ena matakalailai ena kena e toka e ra. Ena gauna o ya a sa

laki takiva oti kina na wai ena tobu ni wai levu o San Varanise ena ikava ni ikava, me vakatawana kina na taqe ni kau. E kaya o koya: "Caáse, wawa tiko eke, au na raica se ra mani toso na turaga ni ra toso cake eso na biscuit ena bogi sa oti, ka sa sega kina ni cegu.. E voleka ni lesu tale mai na nona lesu tale mai lala - e vakasaurarataka. Au a sureti Antonnietta meu kabata ka vuki tale ga ki na kena iubi. Ni sega tale ni dua na ka e kunea o Carolina me dua tale na ka au kania au a lako ki na valenikuro me kauta e dua na tiki ni madrai kaukauwa kei na dua na bilo wai mai na "bumbal". Me yacova na 8 keitou sa cegu sara me ratou cakava na veivosaki ni oni, oti keitou sa qai vosa vinaka: Au a lako ki na vanua ni cakacaka, Antonnietta ena nona vale me vuksi koya na marama tina e dua ga na luvena yalewa e 8 na veitacini.

E Novara duadua au vakila e dua na tauni. Ena gauna au laki kunei tuka tu kina na tukaqu Turi au sa vakasavasavataka na bilo ka sa solia vei au o koya na "tibi Sna" (na tip). Au lai volia sara ga na ilagalagala. Au volia tale ga na kena iwali me kau tani kina na gauna au vakila kina niu na sotava na veika e sega ni dodonu. Au vakayagataka na iboro ni mata. Alas: ena dua na siga au a biuti koya tu e matana ka vakayagataka na noqu leqa, na ivadi kei na veibeci. "O ni sa kunea e vei na i lavo me baleta na i lavo o ya?" Kai I: "O sega beka ni raica ni sa falawa?" Ena gauna qo, era toki na tiko voleka ena dua tale na itikotiko. Dua na siga rau sureti au meu lako ina vei korori. "Sa sega vei au na ilavo ..." au a kaya. Era sa biuti ira tu ga. Ena dausoko ena yakavi me ra marautaka kina na vakaraitaki: na veimokomogi ena loma ni cou, na gone ena ose, na elefaniti, na iqaqi, na veika e sega ni rairai. E ka ni rarawa ni dodonu meu rawata e 8 na lire.

Ni oti e vica na siga, niu a gole ki Castranga, e San Salvatore au a sotava na tina ni dua na itokani ni koronivuli kei na dua na taga ka sinai tu kina na kakana draudrau era volia na dauteitei. E a tarogi au kevaka e rawa niu lesu tale ki nakoro (me baleta na vakasama ni gauna oya e a tovolea na madua

me lako ki na i coi vata kei na taga!). Au mani vakadonuya, niu nanuma meu kauta cake eso na ilavo ena kena ibinibini. E ka ni rarawa ni a sasaga vakaukaua ena nona vale, e sauma vei au ena va na gasau ni mata ni Merika. Au sega ni vakayalia na noqu vakasama. Au a rawata e dua na lira ena noqu volitaka e dua na vanua ni volitaki iyaya ki na dua na qereqere. Au tara na pinocchi ena yava kei na iqaqalo ni liga kei na iqaqalo ni liga e tosoi ena dua na lavelaga. E so na gone era voli ira ena vica na sede. E dua tale na vakasama: na sere me baleti ira na gone dravudravua. Au a vaqara tiko na cina livaliva ni cina ena mata ni babale. Ena pepa ni suka au a kotiva na frame kau na rawa ni vakabula tale eso na sede. Ni oti e rua na vula au a rawa ni vakasuka lesu tale na lire e 8.

Na tukadra dina ga ni sa yabaki ni bula, na asthma kei na heana ka kauta mai na yabaki lima, a tovolea me vakasabusabutaki koya ena loma ni vanua, baleta ni voleka ni voleka ni sega vakadua ni laki sikovi koya na luvena yalewa. E vinaka na rua na vula ena vulaikatakata ni yaco mai na goneyalewa -la mai Messina: e savata na lineni kei na vakadukara na vale me vakasavasavataki kina mai na veika kece e dau caka ena loma ni yabaki.

Ni keirau sa sota kei au e kaya vei au: - Na nomu iusutu e ka vakamadua, e sega ni rawa ni o cakava e dua na tamata dravudravua ena icula ni culacula -. E na yakavi au laki ripote kina, ia e vakalewa na marama qo na tacida yalewa - ni lawa: - e dua na tauni, e rawa ni vakasamataka vakataki koya na veika e vinakata -. Au sauma: "E dina, au raica na sasamaki e cakava: a savata mada ga o koya ena acid na vale ni iyaya ka lesu tale mai. Ena gauna oqo sa solia vei au e dua na ibinibini kau baleta na veika oqo e sega ni dodonu me vosa ka'u sa rui galili.

Ena dua na siga a solia vei au o tukaqu na ilavo kau a volia e dua na ivola ni sere ka ra vosa kina na goneyalewa ni veivauci. Ena dua na gauna au a via vunitaka kina, ia ena dua na yakavi au a sega na gauna ka tekivu me vosa vakacacataka o koya e sega ni matata: na vuaka ca sara mada ga oqo, ena gauna oqo o sa yaco tiko mo dua na sele -. Ena veivosa oqori au a vakataqara vua ena mata ni bera ni cakava. Ena mata ni noqu talaidredre e sega tale ni raici keirau, e a dreta sobu na nodra beleti na batikadi ka tekivu me ravuta vakaukauwa. Au a voleka ni luluvu ka sa gauna duadua ga e kaya kina vei watina: - Au kila ni dua na lavelave ni lavelaveti e cake, accompanies o iko ki na vanua ka vakauta yani vei rau na nona itubutubu -. Ena gauna o ya au vakila kina na marau, au sa guilecava talega na mosi ni bareki au a taura, au sa qai laki dabe toka ena iubi ni lumu. Sa tekivu me lako sobu mai na butobuto, au vakasamataka, ni sa curuma na i yaloyalo ni bogi na taba ni veivunikau kei na dua na cagi batabata ni cagi batabata ka yacova yani na uciwai.

Au a biuti au ena dua na rere ka vakamoce vei au na o. Au a tadra vakalevu, e dua na itavoi ni tadra dui roka. E kauai e dua na matanicina mamare. Au a dolava na mataqu ka taleitaka vakalevu na vanua o ya au dau cata tu ga ka'u sa qai kila ena imatai ni gauna ena kurabui ka a vakararamataki ga ena rarama ni kalokalo. Au sa laivi au meu lako ki na ituvaki ni vanua oqo, au a tadra tale. Na marau e vaka na ka vuni e curuma na wai lailai au sotava. Au sega ni gone kamikamica. Sa malai na yavaqu, baleta ni ra sa lako voli ena vutika ni waigaga ni wai, ia na yagoqu taucoko, ka vakakina na yalo, sa vakayagataki ena gauna oqo me vakasabusabutaka na veika kece e rairai vinaka ka malumu. Ia au sa tusanaka ni moce lailai o ya e totoka sara na kena iboi ka sega ni bau kune tale. De dua na vuna au se nanuma vinaka tiko kina. Vakasauri vakasauri e dua na ligana e tabaqu, a yaco yani o Antonia kei na nona sala ga vakataki koya, sa qai vakasisisi

au ga: "Daru lesu i vale.' Ni keirau sa yaco yani, o na reguci koya e ligana vei koya e sega ni cala qai tukuna vua - Vosa e vosoti au. - Na cava. Na ka oqo e vaka kina.

Ena yakavi o ya au a lesu tale ki na soqo kece ni sautaninini, ena bogi au sega ni moce rawa ka vakayagataka na auwa ena dua na auwa ena dua na siga ni wawa ena siga. Kevaka au a liliwa ki na noqu moce ka sega ni kilai au, vakasauri na kena vakadewataki vakasauri me baleta e dua na veikacivi se ki na dua na kisi ni veilewai, ka sa tarogi au kina e dua na veivakabulai kei na rarawa ka sega ni solia vei au e dua na vunikau. Au vakayagataka na vo ni gauna ena kena tadolavi na mata e vakayavalata na veivakamarautaki ni kena sa dreti mai na bai na butobuto ni bogi ka, ni sega na kena kaukauwa me cakava kina e dua na ka, au a tagi ka tagi. Ia e sega ni ka ni rarawa, e dua tale na ka au sega ni vakasamataka rawa. Ena siga ka tarava au a sega ni lako ki na ivako baleta ni a rairai na yagoqu me vaka e dua na pepa geographical, sa levu sara na ka e sinai kina na kena levu. Au a qai lesu ga mai ni oti e dua na macawa ni sa tekivu me veilecayaki na ivakatakilakila.

iWalewale ni iVukevuke

Ena yakavi ni Sigatabu au a lako ki na vanavana kei na so na noqu itokani: e dua na navunavuci e vakamacalataka na Kosipeli ena dua na fomu levu ka so na joke veiganiti. Dua na ka na noda marau ni vakayagataka na aua oya ena marau. Ena dua na siga a tukuna vei keirau ni na yaco yani o bisopi ni Mesina ena Okotova me baleta na veivakadeitaki.

- Vula mai na ligamu ka vinakata na sakaramede oqo meu veitaratara kina kei na kena erchprist o Salvatore Abbadessa.- Au sega ni kila na ka meu cakava ena madua au a laveta cake na ligaqu. Ni oti e vica na siga au qai tukuna vei Zzī. E madua o koya: E dodonu mo vaqara e dua na kalou yalewa. Na Iuvena yalewa na turaga ni duru, o Misi Rina, e dua na qasenivuli gone. Eda na tarogi koya vakacava? Ena siga ka tarava keirau sa qai lako ki nona vale ka sa vakadonuya. Ena ika9 ni Okotova, 1948 ena sigalevu au lako vata kina kei ira na noqu itokani ina Lotu e Matrix meu lai vakatusa. Ena siga ka tarava au a lako ki na nona vale na kalou yalewa ena mataka, ka solia vei au e dua na iubi ni fereketa ena yalo. Au sa tekivu marau. Ena 11 keitou a laki lotu. Sa yaco yani o bisopi ka tekivu me ra marautaka na Misa Tabu. Ena loma ni vanua eda a laki vakaitavitaki keda kina ena veiyatuvali e loma kei na dua e vakadeitaka vei keda. Ni oti ga na kena fika, era sega mada ga ni dau cabora e dua na kalou o ira na lecaika. Era a kidavaki koya ga ena nodra vakatokai koya me "veikauwai".

Au nanuma ni keirau se gone ena gauna keirau a lesu mai kina mai Castrangia ni bera ni keirau laki veiciqomi e nakoro e kea e dua na valenilotu e vakatabui vua na iVakabula. A tarova e dua na gauna lekaleka na zzī ka kaya vakadomoilevu "na tina, o ira na tina ...". Au nanuma ni sa dua na masu. Ena gauna au sa qase cake kina au sa qai kila ni sa sega ni kacivi tinana sa mate, ni sa ikoya na ibulubulu ka toka ga ena dela ni valenilotu. Au se bera mada ni sikova na ibulubulu baleta ni a sega mada ga ni lako o ZizBU me nodra kana magiti na yalosavasava. Au kila ni gauna o ya era a volia na tamata na senikau mai vei Misi Signorino ena dua na vanua e vakatokai me "Fussadello" ka voleka sara ena cakacaka era a lako kina ki na nodra ibulubulu na nodra daulomani. Ena gauna au sa vakatura kina vei Zazß: "Na cava na vuna keitou sega ni laki sikova talega kina na ibulubulu nei tinamu?".

E sauma o koya ni na rarawataka. - E sega ni yaga me vakataotaki "tina - tina" kevaka o sega ni via kauta mai e dua na senikau. - Na vosa oqo e voleka ni toso. Keitou gole sara ki na Fussadello me keitou laki volia eso na chrysaanthies. Ena nodra siga na sanito oqo au a laki kacivi tuka tu ga o Turi me cakava me keirau lako vata kei na ibulubulu "-taciqu", baleta vei au e dua na buqu pinki. A sa tu na ibulubulu o ya me vakacokotaki koya ena dua na gauna lekaleka sa oti baleta ena gauna ni ivalu a lutu na bomu ki na ibulubulu.

Kevaka mada ga au dokadokataka niu sa qaqa, e lako na noqu vakasama vei rau na noqu itubutubu ena siga kei na bogi. Au saga meu vakawelei au ena gauna au tiko kina ena vanua ni cakacaka. Au sa tekivu taura na tovolea me'u sarava: Au a vakarautaka na ovacies me baleta na straps, au sa uvuca yani na kaukamea kaukamea. Ni katakata na kaukamea, ra qai tevuka na goneyalewa lelevu na tikitiki ni iyaya mera kania na isulu. Me maroroi kina e tini na kena ivakavakayagataki me biu kina ena batni

piombini na waicevata ena maliwa ni rua na fettucie. Au lai voli rau mai na noqu kalou yalewa e volitaka na iyaya vakalivaliva. Era cakava na ka e dodonu meu cakava ena vuku ni ivalu. Ena so na gauna au dau vukataka talega na iqaqalo ni iqaqalo ... o Mrs. Au dabe sara vakayawa ia au sa dreta na daligaqu meu kila e dua na ka mai na lesoni. Ena dua na gauna e tukuna vei ira na sega ni matata ni keimami na lako ki Fantina me kunei kina na "commare" kei na "coperarance", o ira era a lako mai ki Novara me baleta na ilesilesi bibi era a moce vata kei keimami. Ni sa tarogi Zizī "o iko o iko?" And zhizßpa: - Au na rawa ni raica na mata, Au kila nunun au kila - (au calata na rai, au sega ni nanuma).

Ena nona gauna na tukanitu Turi au a laki volia e dua na tiki ni faili drokadroka, me vakatovolei kina na noqu rawa ni paketetaka e dua na siqeleti. Na siga ni nona biubiu e lako mai o Fanna (na aua ni taubale). Keirau tucake ena 4. Au vinakata meu vakurabuitaki Zizī na noqu skirt. Sa qai voleka sara meu rawa ni taubale. Ni ra sa raica na noqu ibulibuli era sa tekivu tukuna: - Keirau sa tubu cake sara ka oqo ni sa tekivu me levu sara na ilokoloko. E vakamaduataki keda. Ka'u sa totogitaki au: "Na ka oqo e sega ni dina oqo, kevaka ko sa vinakata vakakina, kevaka e sega, ko na solia talega vei iko! Ia e yaloqu au nanuma "meu lako vata kei na siqeleti qiqo ...". Ia, keirau yaco yani ena vanua o gole tiko kina. A taroga na vanua au a cakava kina e dua na iukuuku totoka vakaoqo. - Sa Fiigi Illa - (sa cakava o koya) Sa sauma yani o Zizì. - Oti sa qai dodonu me da raica e dua na ka eda lako mai vua -. Veisisivotaka na viavialevu ...

Ena so na gauna ena koro au dau raica na veika au a rarawataka. O Emilia e dua na galu -mo, de dua e sega ni tiko e vale. Voleka ni veisiga kece e dau lakova mai na gaunisala au vakaitikotiko kina. Ke sotava e dua, e kauta na ligana ina gusuna. Ena so na gauna era dau solia vua na tamata e dua na tiki ni madrai, ia era tu o ira era sega ni dau culai jisi jisi ka ra qai

vuni tu me raica na kena icakacaka: na marama dravudravua e dabe tok
ena i kabakaba ni dua na katuba ka vakananakuitataki koya me yacova na bai.
Ena dua na siga ni lako yani ki na sitoa me tauri au na domo kaukauwa nei
Antonio na turaga mataboko. Mai na vanua ni vakatatabu, ka tok a ena dela
ni vanua, e vakaraitaka kina ni sa yaco mai na veisa. Ena vica na wa ni
varara ni bati ni bubu ka sa liu au a gole yani ki na ika me rau laki volia e
dua na veiwatini na fector. Ena sega ni dua na sitovu na sitovu kei na
charcoal, au dau vakasaqa na sadini ka biuta ena dua na tiki ni pepa ni
suka. Niu raici Emilia e vakayagataka qori, au solia vua. E raici rau ena levu
ni nona kurabui ka cavuta e dua na matadredredre me vakavinavinakataki
au. Au a raica na nona dau dabe tok a e na dela ni tutu ni duru ni sila, e a
sega ni dresulaka na uluna ki na bai, ia e a kauta mai na nona i qaqalo ki na
gusuna. Ena siga o ya au a sega ni kania: sa dodonu meu savata na butako
mai vei ira na lewenilotu me kakua ni matata vei au na noqu sasaga e sega
ni matata.

Ia ni sa lako ko Aleani kei na luvena ko Nino, sa lako voli e na siga levu ko
ya, a tamata sa vakaleqai tu ko koya sa lako tu, a sa vosa vei ira na tamata
wale. Era a lako vata kei na dua na vokete me ra taura na supu ena kedra
maliwa na luveniyali. Ena dua na siga a tiko duadua o Nino kei na nona
vokete, e rua na gonetagane erau a tiko ena noqu vale ka rau cici yani. A
sega ni rawa ni dreti ira na nona ilawalawa. E a sega ni lako sobu. Au dau
mamadua meu lai raici koya. Sa imatai ni gauna meu raica kina e dua na
turaga luvawale. Ena ca ke ra kila na tamata e sega ni matata, ke a dua na
ka vakaloloma.

Ena dua na ivola e vakau vei rau na noqu itubutubu au vakaraitaka kina na
gagadre ni dua na yadra levu. Niu kila ni a lako mai Domodossola na noqu
sa lako mai Domodossola, au a laki raici koya. Na gauna ga e raici au kina
sa qai vakasosataki au ka solia vei au e dua na pakete e vakauta mai na

noqu. Au a dolava ka qoroqoro ni a kunea e dua na lami dromodromo dua na ka levu me vaka e dua na iqaqalo ni liga, e dua na ka hat kei na dua na kato e tiko kina na yadra. Au a sautaninini ena marau ni sa tuvanaka na gauna oqo ena noqu qaqa. A solia vei au e dua na bilo wai meu lesu tale kina i vale. Ena siga ka tarava ni ra sa yaco mai ki Novara na tamata lalai era kaya ni kevaka au daramaka na ka era a taura ena vuku ni mate ca: e sega ni dua e taukena na ka vakaoqo. Au sa biuta tani na dokadoka. Au drete lesu na noqu ivava meu vakaraitaka na kaloko ki na tamata kecega. Au dau solia vua na rope, o koya gona, ena dua na gauna lekaleka sa qai tekivu kina. Na noqu lako i Castrangia au sotava e so na qase era dau veinanuyaka. Ena kena gadrevi meu kakua ni cakava e dua na veivakauqeti ca au raica na yadra sa kavoro tu ena gauna oqo kau sa kaya niu sa guilecava meu colata. - vakavinavinaka levu sara ga -. Era kidavaki au ka tomana na ilakolako.

Ni vakatauvatani kei ira na noqu itokani au lalai kei na ka e rivarivabitaki, era sa "tevelo". Ena dua na ivola a tarogi Zizī na marama tinana kevaka au "develo" me vaka na ganequ pikini. Ia me tukuni na veika oqo sa ka ni tabu. E sega ni kauaitaka niu kila na ka kece me baleta na bula. Ribelle me vaka au dau tukuna vua "Au sega ni 'gonetagane' baleta niu dau dentive. Na cava o tukuna? Keitou sa dau maroroya tu ga. Dua na yakavi au moce tiko e Castrangia kau vakila na ca. Au sa rui galili. Ena noqu nanuma ni sa kena itinitini au masu, ka tagi ka lako mai ena butobuto me caka e vica na drau ni pee. Ka ra sa: Kevaka o tucake tale, kauti iko kina!". De dua e taqomaki au na tui Manana. Au a lesu tale ki na idavodavo ena siwa ka moce sara. Ena siga ka tarava ena vanua ni cakacaka mai Novara, sa raici au cake vakalevu o Misinita mai na kena ivakarau. Ni kauti ira mai na wawa me vaka na nodra vaka tu na kofi kei na sucu ena qilaiso waqawaqa, e solia tale ga vei au.

Vakacava na 8 na Vanua .

E levu sara na gauna mai Novara e vaka vei au na noqu bula: E rairai baleta beka niu a laki kunei tuka tuka na tukada kei na tukaqu Turi kei koya au a vakadiloya ena marau me taucoko sara na sigalevu. E tukuna vei au e vuqa na italanoa ni nona bula kei na kena a bula voli ena dua na gauna na nona bula. Me kena ikuri, au bula tiko mai Novara au sa madigi meu tiko ena veika bibi e yaco ena vanua. E dua na ka na kena levu, na cakacaka vakalotu levu, na cakacaka, na papitaiso, na veivakadeitaki, ia e sivia tale e dua na ka na levu ni soqo ni vakamau, e vakamarautaki au. Sa qai marautaki na vakamau ena yakavi, au voleka ni dau gole yani meu laki vakataotaka vata kei ira na nodra itokani ena lotu nei San Nicola.

Ena dua na yakavi au a raica e dua na yalewavou ena isulu vulavula e lako vata mai kei tamana. E vaka na ucacevata o Candida, e vaka sara ga na kena irairai, e rairai totoka dina! Sa ikoya o Carmelina a vakamautaki Filip. Au sa vakatakilai au taucoko ka tadra na matana votu: "O cei sa kila, ena dua na siga sa rawa ni tarai au talega ...".

Ena gauna oya e tiko kina na noqu veitarotarogi tani, e tiko kina e dua na ka vou ka duatani ena cagi, e tiko na noqu ivakamacala. Au a sega ni vakacegu kau waraka me yaco e dua na soqo vakasakiti. Ka dina ga ni a sega ni bera na soqo. Ena siga levu oqo e dau lako voli kina na post. Ena dua na siga ena vula o June Au rogoca na nona vosa vakaciriloloma: "Field, sa tiko na meli". Au taura na ivola, a lako mai ... Domodossola! A volavola o tamaqu vei ganena.

Au sa laveta cake vakamalua me yacova ni sa voleka ni vakatilo au kau wilika, sa tiko na itukutuku kau a waraka tu ena dua na bula taucoko: rauta na 12 ni Seviteba ena lako mai Sicily o tinaqu ki Sicily me kauti au meu kauti au ki na vualiku! Ena gauna oqo au se gone dramidrami, sa waraki au tu mai liu na veisiga ni mataka ka dodonu meu kunei au ni dua na cakacaka. Ni kila na kena dina ni na tu na noqu veivakamarautaki, e a vunia kina na ivola ena boto ni dua na saqa ka tiko kina e dua na wasawasa ni kasi: kevaka zizī sa wilika ni a dravudravua ... ena so na gauna na nona sega ni matata ni Michallo ena gauna e sega ni tiko kina. cakacaka ena hamlets era lako mai ena sitoa e Novara. Ena so na gauna e dau lako vata mai kei Zzī ka tukuna vua na qaqani marama: "E na so na gauna e sega ni volavola kina na nomu momo, sa na yaco vua e dua na ka ...". Ia, au rerevaka ni dua tale na ivola kei na so na tamata e lako mai. Kena ikuri, dua na siga e yaco yani e dua, ia e ka ni rarawa ni sega ni dua na ka e soli ena ilakolako i Sicily. Sa mai yala toka vei au o Summer vei au, au sega ni rawa ni waraka me oti na spasmoc ni wawa. E vupei au na cakacaka meu kua ni vakasama ka lako sivita na gauna e tawasei au mai na nona yaco mai o tinaqu. Vei ira na kana magiti ena Okosita ena Okosita era vinakata kece na tamata mera vakaraitaka na nodra ivakarau ni bula kei na vanua ni cakacaka e dau levu na ka me caka, mai na kena ivakarau: e levu na gone

era via vakaraitaka na isulusulu vovou. A vakatabui na ika13 ni Okosita vei ira na tamata cakacaka era rawa ni cula na nodra isulu.

Au a kerei Zizī me volia na iboi ni fbric me ra vakaisini kei ira na itokani. E a vakadonuya ka digitaka e dua na fabric -corded vata kei na droini dromodromo. Na cakacaka ni veivakacokotaki e musuki vei au ka vakacolati vei au e dua na tamata cakacaka qase me vukei au meu raici koya. Ena siga ni soqo sa tu vei au na isulu vou me vaka na tamata kecega.

Era tiko tale ga na veikilai era a gole mai Fantina. E dua vei rau a raica na noqu siteseni qiqo. E a kauta mai e dua na tiki ni waicevata ka tarogi Sizß: "Na nomu nefani e tiko vei au me vakataqara vei au e dua na isulu, sa rui vinaka!" Au taura na kena ivakarau. Au vakasamataka tiko e dua na ivakaraitaki e a taura tu o Misinita na pakete me baleta e dua na kasitama. Au kerea ena so na gauna meu musu ka tovolea. "O ni sa vakatikina ga, na fubric e rui bibi, e veiganiti me baleta na soqo ni marau. Au na lako mai ena rauta na 20 ni Seviteba."

Ena gauna mada ga qo e Cagilaba o Carmelina, e dua na goneyalewa mai na valenikana, e sureti ira kece na nona itokani ina nona vakamau, era marautaka e dua na yakavi ni Seviteba ena valenilotu ni matrix. Ena veivakadonui nei Zizī I Au a lako ki na soqo. Era maliwai ira na vulagi e kea e dua na cauravou mai Domodossola era kacivaka na lako totolo vei au: "Cencettina, e tiko vei iko na siga e wiliki e Novara. Sa voleka ni lako mai na nomu momo me mai kauti iko".

Ni oti na veivakabulabulataki au a lesu ki vale. Sa toso na siga ka ra yaco yani na Tinda Fstival ni ika 8 ni Sepiteba, ena yabaki oya na ilakolako balavu sara ka a curuma yani na Furara e sega ni vaka vei au vakaukauwa ka tawayalani me vaka ga na imatai ni gauna, e vaka vei au meu vuka. A lesu mai Castrangia au a tukuna vei Sizī ni'u na tarova e vica na siga na

kena vakacokotaki ni sa sogo tu na work me yacova sara na siga 12. E kadre na utoqu ena mataka ni siga o ya. Keirau kumuna e so na vunilolo me kau kina e dua e tiko veitikivi, keirau mani gole i Novara. Mamaca au raica vei au na noqu momo ka rau basika sobu mai na mule track. Au sotavi ira ka mokoti ira ena kaukauwa taucoko au tiko kina ena ligaqu lailai. Sa tekivu me kaila o Zizi "Na cava o lako vakasauri mai kina? O nanuma beka ni o sa kauti iko tani mai Concettina?". "Io - a sauma o tinana - ena tolu na siga eda sa biuta mai kina". "O sa sega ni rawa, sa dodonu me vakarautaka na i sulusulu me baleta e dua na i sulu mareqeti". E dua tale na ka me tiko kina. E kailavaka tiko ga e veigauna. Au sega ni rawata au sa tara tiko na lomalagi ena dua na iqaqalo ni liga. Sa na sega ni rawa vei au na noqu veivutunitaka walega na lako yani ka laki kunei tuka na tukada Turi.

Ena yakavi ni ika 14 ni keirau mate. A dolava na gusuna o Zizi ena so na vosavakacacataki au: "Ena vuku ni cava o kauta tani kina, sa sega kina na lomamu, mo vakararawataki au vakalevu, au sa sega ni vakasamataka tale e dua na tacida yalewa". Au raici Micherl ena imatai ni gauna. Ena ruku ni nona voravora kei na iotioti ni kena i otioti me vaka na kau me vaka na kau e vica na kena biu na tamata era a vesu tu ga. Ia au sa rui galili me vaka na maravu kau sega sara ga ni tokitaki.

Na bogi au sega ni sogota kina na mataqu, e udolu na vakasama e tasogo ena vakasama kau sega ni rawa ni waraka meu lako ki na mataka. Sa vakarota na marama tinana na tekisi mai vua e dua na turaga nicknameid "Cuzi ihlfy" (bolebolo). Ena mataka keirau tucake, e dua na kena iotioti na tara - ki na kadi ni kateni kei na dua na veikidavaki vei ira na sega ni matata. Ena gauna ni biubiu, sa biuta tu mai na noqu luluvu na nona rumu ena wai ni mata, sa tasereka na drauniuluna, ka a mani kolotaki koya ki na yavai tinaqu, sa lokiloki: "Ni sa na vakamatei au o sa na mate ena nomu lewaeloma me baleta e dua na gauna ni bula!, o iko, au kerea vua e duruna

- e kaya - Au sa dua ga na yalewa dravudravua, duadua ga na yalewa dravudravua, ka qarava na manumanu sa lasu, e sega ni dua e lomani au.

Ena na ca ni ulu kei na mata ni core ni co, e kotiva na qele ena nona vorolaka na vuravura taucoko. Sa kila vinaka tu o tinaqu ni sa rerevaki na tacida yalewa ka sa yali na uluna, ka ni sa soro. Ia, e sega ni toso, e sega ni vakalaiva me vakalolomataki, e didivara tu ga vei koya e vakasabusabutaka, e rai yawa qai waraka me cava na nona ilawaki. Ena gauna sa kila kina o tinaqu ni sa qase cake o tinaqu, a cici yani ki na nona rumu, ka cakitaki keirau na i otioti ni teitei. Vakasauri ga keirau sa biubiu, e lesu tale i gaunisala, ni keirau toki yani keirau raica na nona shiprink me yacova sara ni sa yaco me dua na polo lailai ka veilecayaki tu na vatu. De dua au a dau vakalolomataki vua, me vaka ga na nodra kila na gone, ia au nanuma tiko niu sa toki tani tiko mai na nona vale mai na nona itataqomaki mai na ligai tinaqu, niu sa raica ni sa vakarau yali vakadua mai na noqu raica vakasauri na noqu ruddge. vuki meu gole yani ka vakila e dua na yalo ni yalololoma ena vukuna (ena gauna au kila kina ni a tagici au mai vei au e vica na vula ena veisalatu ni sa vaka niu sa mate).

A tadola na katuba ni ivakacavacava e Piazza Bartolami. Mai na katubaleka au kidavaki ira kece au raica me yacova ni sa cava na vanua. Ena ilakolako au sarava na panorama kei na vanua e toki yani vakamalua mai na noqu benu, keirau galu toka ga ena balavu ga ni gauna e se bera kina na wasawasa kei na vanua. Ena gauna oqo au sa yawa sara mai Novara, e vakaraitaki vakavinaka! E a valuta e na noqu vakasama na vakasama vakapoloti ka'u sega ni rawa ni lewa, oti au a qai tagi ni sa lululu vei au o tinaqu ni dau vakasalataki au ni keitou sa yaco yani. Au a qai taleitaka sara vakalevu na vanua o ya me vaka ni sa dede sara ga na noqu sa mai yali tu ena vuku ni bula vakaloloma oqo au a liutaka. Ena siteseni

levu e tiko kina e dua na veilecayaki levu, e levu era sa biu tu yani ena Vualiku kei na nodra kato ni kateni kei na taga tale eso.

A lako mai wasawasa e dua na cagi katakata kau vakila na masima e vakatetea na tebenigusuqu. E dua na vakila au vakila na imatai ni gauna. Keirau waraka na sitima me veimama na aua. Vei au e dua na kena cagi vou. Era a lagata na tamata na sere ena dua na gauna ni vosa "Profestor, tukuna vua ke a sucu e liu na yaloka se o koya e sucu mai kina". Na tamata kece e lesu mai na olodei ena soqo ni marau. Arived in Mesina au raica na vagons ena futry-boat amase. E a loma ni vula - September kei na lomalagi karakarawa oya e toka sara e cake mai na kena rabailailai e cici yani e udolu vakaudolu na isoso kalokalo. Ena nodra vuka era sa vakataotaka na noqu tatadra: na iotioti ni lesu tale me ra laki tiko vata kei iratou na noqu matavuvale. Au tovolea meu raica na Kalou ena lomadonu ni ituvaki serau oya kei na, kevaka sara mada ga au sega ni raici koya, au vakavinavinakataki koya mai na titobu ni yaloqu lailai. Ni oti na auwa tawayalani keirau a gole sobu ki Roma me laki tekivu tale, ni oti eso tale na auwa ni wawa, na sitimanivanua ki Milan, ka sa dua tale na veisau ni sitimanivanua me yaco ki Domodossola. Sa dua na tadra. Ena vakatovotovo oqori e vakabula kina e vica na tamata o tinana e kila. Era taroga na tamata kecega se lako mai vei koya ka rau sa goneyalewa vata kaya. Era sega ni kila ni dua tale na luvena yalewa.

Au raica na vanua ni sisili: Au raica na drano levu kei na veiyanuyanu ena qoroqoro, ena gauna oya e muri na veiulunivanua. Au a taroga se vakacava na levu ni levu ni ka e yali tiko ena yaco mai, niu kila ni tiko na tauni ena dua na buca e vakavolivolta na ulunivanua. Keirau yaco yani i Domossola ena mataka caca. E makare tale ga mai na lomalagi, e vaka me vakabuwawataka talega na gaunisala na butobuto, era lako vata na tamata ena dua na kalawa ka ra raica na qele, e butobuto sara mada ga na isulu.

Ena siteseni ni siga sa oti e namaka vei keirau kei taciqu lailai au a raica e Sicily ena rua na yabaki sa oti. I koya, ka sa damudamu. Ni keirau lesu i vale au saga tiko meu kunea na vanua qori ena totolo sara me noqu koro. Au wilika na katubaleka ni vale ia e levu sara ga na ka au vakayalia kina na idre ni noqu iyaya ni veivoli. Sa rui levu na katubaleka, e levu tale ga na vale era tiko kina. Era sa cecere sara ka sa yali na mataqu ena maliwa lala.

Au saga sara ga na ka vakasisila. E vica vata na udolu na taro e dreta na uluqu, e sega ni rauti rau. Ena gauna ni vuli au a sega kina ni rawa ni lako e dua ga na vosa. Oti sa qai dua tale na ka veivakurabuitaki e vale e dua tale na veivakurabuitaki ni'u raici rau na ganequ, ka'u nanuma ga mai na itaba. E dua tale na ka veivakurabuitaki sa ikoya na kitchen ni sa lili, na tepi kei na kasi (ena Novara na wai e sega ni tu kina ka sa dau vakasaqa na kau). E na yakavi e a lako mai kina me laki sikova na vosa vaka- Koare Grazaa kei na luvena yalewa o Caterina. Era via kilai au tale ga na tiko veitikivi. Ena yakavi e tarava sa kauti au ki na kima. E dua na veiyakavi totoka ni noqu bula au na vakananuma tawamudu, me yacova na iotioti ni siga. Kena itinitini au a tiko vata kei ira na tamaqu, ni bera niu lomani koya niu lomana e dua na tama e yali tu, oqo au qoroi koya ka kena iotioti ena imatai ni gauna au vakila kina ni taqomaki me vaka niu nona turaga. Me vakalekalekataki ga, e vaka vei au meu lako yani ki na o, au a kele yani ena dua tale na gauna ena maliwa lala.

Nai vola ni wase - Na katuba ni lomalagi .

Ni bera ni tekivu mai Sicily, sa rawata o tinana me kunea e dua na vanua mai na ful kei na oti e rua na siga a lako vata kei au me cakacaka. Keirau biuta na valelailai ena mataka lailai: Au sa marautaka sara ga vakalevu na novelty oqo.

Ena katuba e kidavaki au kina na cauravou lailai o Tilde ka a cakava vei au e dua na matadredredre levu ka taura na liga, e dua na marama taleitaki ka totoka. E kaya vei au o Tilde vei au e Milanese "Hi Bela Tusa (daukaulotu), au vakaraitaki kemuni na goneyalewa era cakacaka vata tiko: ena loma ni vanua kei na Teresina, era na vakavulici iko mo cakacaka. Ke sa tiko na leqa - o koya. e kuria - e kuria - ka sega ni madua na kerekere ". O koya gona, ena blink ni mata au kunei au kina ena noqu cakacaka vou.

Au sa vakila sara ga ni sa cecere sara ka me caqetiki oqo ena nodra bula na Bela Tusa ena i matai ni gauna e yaco mai kina na mate. E sega ni kila e levu na ka me baleta na ulutaga oya, ia mai na italanoa era rogoca na nona itokani qase e Novara, e kila ni oqo na ivakarau ni nona vuki me dua na

gonetagane lailai. E matata vua ni sega ni gadreva na ivakatakilakila o ya me yalewa: e sa tiko oti ena veika kece e sa vulica, kilai ka lomana. Sa sega tale ni dua na motoka ka sa mai leqa na kena iboi na bata. E lako mai vakayawa ka vica na miniti na nona lako mai na dua na vuravura ki na dua tale. E kunei koya duadua ga ka sa rui dokadoka kina.

Ena gauna qo, au sa tekivu matau ena cakacaka vou. Sa qai vakayagataki na delana na drau ni drauniulu me vakayagataki kina na kote. E suasua na kuli ni kuli ena dua na siqueleti qai kena i tinitini na kena waicevata ena dua na axis kau ena nodra drete mai na veiyasana kecega. E a lesu mai vei au ena gauna ena vanua ni cakacaka e Sicily au sa butuqaqia na posis me ra biuta ena boto ni sulu. Eke e so talega na harmers era a dro tani mai na iqaqalo ni liga. Ke a mani mamaca vakalailai na matanisiga, rau sa qai mamaca ena were e gaunisala, e dodonu kina meu cakava e dua na luvenibulumakau ni lami talei e Perisia, grak, miki, ra-mukué. Ena noqu a vesuki ira au taleitaka meu raica na motoka kei na tamata era lako sivita. Au a suataka sara mada ga na kasi gaga ni misini ni misini ka'u a tovolea me'u vakavinakataka na noqu bula ena koro o ya, sa ka vou ka vaka kina ki na veivakarerei vua na goneyalewa ka a tubu cake ena cagi savasava. E biuta na koro ena ruku ni noqu gasa e dua na gauna kau sa vakayalia sara ga na sega ni dede. E vakamacalataka vei au o tamaqu ni sa wase na siga me yaco kina na siga, niu vakaitikotiko e Castrangia au kila ga na kena tubu kei na rarama ni matanisiga. Ena so na gauna niu sa qarava tiko na kuli ni kuli, a lako mai e dua na qase qase ena tabavale e cake e mai maroroi au tiko kina. E a vosa ena Piedmonetesese ka sega ni matata vei au e dua na tani: "Na cava beka beka na faola fignat (mai vei na vanua o lako mai kina)?? Cumati kevaka me cisiamat (na yaca cava na yacai iko)??. Au veisau. "Au sa kila vinaka na noqu (e sega ni matata vei au)"?. Ni sa mamaca na kulina, sa

qai drutilaka na ibulibuli ni veidelana na gone lalai me baleta na veisasalusalu e vakaroti ira.

E lailai sara ga au vulica meu biuta na wai dromodromo, na pasi e wavokiti koya ka oti sa na qai taba. Me baleta na noqu kila au a tekivu taura na paghetta ena veimacawa kei na kena lekaleka au a biu tu ena ituvatuva me baleta na vakacegu. Au vakila tiko ga na levu na ka. Ena vanua ni cakacaka e tiko kina na retio: Au vakila ena marau na sere. Sa qai sega ni rabailevu na refrigertors ia na lagalaga lailai e tiko vua e dua na icili e vakasinaiti tu ena buloko ni icegu ni icegu ni icegucegu ka a pasitaka e dua na kareti e na qiqi e na gaunisala ni tauni. Vei au, sa ka vou sara ga na gunu wai bulabula. E dua na iyaya ni kau -vakamau e katakata kina na vale. E sega vua na talevoni ia ni sa dodonu me qiriti ira na kasitama e a vakauta mai vei au mai na nona veivakamarautaki, na itaukei ni dua na kabani ni tara vale vata kei ira e vica na tamata cakacaka. Ena kedra maliwa na veika oqo, ena noqu vakasama, au a raica ena imatai ni gauna ... ia oqo e dua tale na italanoa ni, kevaka e tu vei au na gauna kei na gagadre, au na qai tukuna e muri.

E vale au kana tiko, ena yakavi a gole yani me lai sikova na vale ni sitimanivanua e toka kina na dela ni vatu kei na sitoa ena katubaleka totoka. Ena Vakarauwai au a lako vata kei tinaqu ki na makete, ka tiko kina e dua na tiki vinaka ni lomadonu ni vale, niu a lako tani mai na cakacaka ena loma ni dua na siga. Keirau volia na fabric meu cakava vei au e dua na kote. E a dikevi koya. Au a vakavure vakasama ena noqu cui au ki na loma ni bogi ni vulaikatakata ena Kirisimasi. Kena ikuri, na bula marau.

E lako mai o Koya. Keitou a vakaitavi vata kei na dua na matavuvale volekata na Viglione ena Gadeltti Theater. Sa dua na tadra me laurai kina na meke ni fika ena maliwa ni qito ni iyalojalo ni qito.

Ena Vakarauwai e tarava au tucake kina e kea e dua na ka. Au tagi baleta ni a sega ni solia vei au na tina na Magnesia San Pelgrino. A yaco yani e dua na nona itau mai Martigny. Luki vata kei keda. Ena yakavi au vakila na ka tani, e vaka me sa mai cava na noqu marau. A lako vata kei na ilavo o Tata ena sitimanivanua, oti keirau a kanavata.

Ena yakavi o ya keirau a sega ni lako tani mai na ilakolako. E kaya o Tata vei ira na momo, "Au sa na kunei ira na itokani e na i lati." Rauta ni 10 na kaloko ena yakavi na bogi a lesu kina ki vale o Gemandeo kei na mata ni matana, vakadinadinataka ena dua na vavaku kaukauwa ki na kato. "E Teresa, vakarautaka e dua na chamomile". Niu vakadaberi ena idavodavo, au a curu sara yani ena dua na vale ni kana meu qirita e dua na vuniwai e 50 na mita na kena yawa. A lako sara mai vakatotolo, ia ena gauna oqo sa oti na nona sa mai cegu na nona bula o tamaqu. Keirau qai kila e muri ni sa kavoro na arota. Ia, ena sega ni dua na ka me caka, e takosova na katuba ni lomalagi qai vuka i lomalagi. E na ika 17 ni Feperueri, 1951. Ena bogi tauoko au a tiko vata kei na mata i tamaqu sega ni taqomaki nei tamaqu. E vuki na uluqu, e veicurumaki kina na manumanu lalai kei na dizziness e sa sega tale ni kau tani mai na rumu o ya e sa yaco kina na veika kece e veicavilaki baleta na ivakadinadina ni mate e sega ni dodonu. Au sega vakadua ni cegu na noqu nanumi tamaqu kei na kena e dau wawa tu mai o koya e waraki au tu mai Domodossola, e sega tale ni rawa ni lako tani mai mataqu na wai ni mataqu baleta ni rau sa mai mamaca kina na kana ni tagi. Na Kalou o ya au sa raitayaloyalotaka tu ena noqu sa lako yani ena rarama ni rarama sa vakararamataka na Mataivalu e Mesina, a tiko evei? Na cava e biuti keitou kina o koya? Na cava e sa rui levu kina na ka e cakava vei au? A cava na vuna au sa kunei tamaqu kina ni sa kau tani vakadua? Na cava na yaga ni ituvaki oqo? Ia oqo ni sa vaka me duidui na Kalou mai Domodossola, sa yawa sara, ka sa yawa sara, sa vaka me butobuto, ka

sega ni sega ni tauoko rawa, e dua na Kalou ka'u sa sega ni kila se me'u vakararavi se sega ni kauwaitaki koya ena vo ni noqu gauna tauoko. E na bogi kei na bogi au dau galu tikoga e na noqu yadra tiko e na tini na mata e na vanua butobuto ka voleka sara ni nuitaka ni na lesu tale mai na veika kece e na gauna e liu. Ena veisiga vakaloloma oya, kei ratou na noqu vuvale ena levu ni gauna ni veiliutaki, eratou kila ni parataisi e sega ni vanua vei ira na goneyalewa.

Ena dua vei ira na bogi oqori, ena mataka lailai ni mataka au a kasura ka oti e dua na moce vakararawa au a moce ena dua na tadra momona: au kunei au ena drano, a qai rairai vei au o tamaqu ena mata ni mataqu ka veiraiyaki ena dua na rarama ni rarama. Ena gauna oqo e sega tale ni rarawa na matana ka sa lesu tale vakavinaka. E laurai ni a matadredredre mai vei au, a taura na ligaqu, mokoti au ka tekivu me vosa vei au. "Na luvequ - e kaya - na ka au via tukuna vei iko oqo e noqu loloma, na veika vinaka kece au vinakata vei iko. Na veituvaki sa vakadeitaka ni da sega ni veikilai. Au veivutunitaka vakalevu na noqu sega ni raica ni o sa tubu cake tiko. ....

Ena so na gauna au dau vakasamataka na tadra o ya kei na noqu ilakolako ni iotioti ni noqu ilakolako, au vakasamataka na gauna ena kacivi au kina na Turaga, au dau nanuma niu takosova na katuba ni lomalagi, sa waraki au tu o tamaqu, ka vakaisulu me vaka na yakavi o ya ka a muataki au kina meu [...] na crinema: vata kei koya Sa levu na ka me da tukuna vei keda, sa dodonu me da taura cake na vosa e vakasosataki koya ena bogi batabata sara ni Feperueri me tawamudu. Ena sala vinaka duadua, au nanuma, meu tekivutaka na iotioti ni noqu ilakolako.

A tiko voli ga o tinanigone ena nona yalolailai kei na va na gone ka sega ni peniseni baleta ni a dua na itataqomaki rawarawa oita. Na batabata kei na

mosi kece ni vuravura sa lutuki keda ena noda matavuvale dravudravua ni egrants.

Eda sega ni lako mai na noda vanua, e yawa sara mai na bula, eda sanini ni nuku ni nuku mai na cagi dravuisiga.

Sa vakayalia na yalona kei na yalona tauoko o tinaqu. Sa yaco me dua na vale ni kama. A tauvi koya na yagona me vaka e dua na tiki ni kau, a sega ni cegu na nona veiliutaki kei na nona sa yali, ena mata vakavuravura ka sega na kena irairai, e dei tu ga me vica na miniti me yaco kina e dua na tikina yawa sara, ki na ibulubulu nei Tata. Sa yaco me vaka e dua na i keli sa curuma yani na kaukauwa ni guilecavi. Au sa qai kila na gauna e dau lutu kina ka la'ki curu ki na dua na itatarovi ni sega na sala. Au saga meu lululu, au dau veivosaki kei na nona saga me vakamiriki koya. Vakalevu cake sara na itavi e a tara sara ga vakadua: o ya na luvena yalewa ka a vosa vua na tina, ka tukuna vua na nona italanoa me vakarautaki koya me bula ka sega ni watina ka vukea na nona guilecavi. Se qai yabaki 15 o au, luvequ yalewa qase.

Ni oti na vakayakavi au lesu tale mai meu laki cakacaka mai na lewe vica meu susuga cake tale e vica na lira. Sai au ka a tovolea meu maroroya na yameyame ni inuinui bula. Ia ena kena itinitini o tinaqu, au sega ni kila na kena, rairai ena kaukauwa ni veilecayaki, ena maliwa ni tagi kei na dua tale e vakavodoki vuravura tauoko e domona ka lesu tale mai vakamalua me dua na sasamaki ena kena vakasaqari eso na siqeleti kei na isulusulu.

Na wase ni Vakasama - Lala Tusa .

Ena vula o Me ni yabaki vata ga o ya e a tauvimate talega kina o taciqu lailai ena misila ka taura talega, ni sa sega ni tauvi koya ni se gone. Niu tiko ena idavodavo au rogoca na noqu momo e dolava na katuba. E dua a qitotaka. Au sa qai rogoca na domo i Sizß kei Michallo. Au a lomaleqa: ni se bera ni rau kauti au ki Domodossola me rau laki raici rau na itubutubu ka rau sa buli ira tu ga me rau bula. Rau a tiko ena dua na macawa, oti rau sa qai biuta e dua na ka vakaloloma ni rau sa nuitaka ni'u sa lesu tale kei rau ki Sicily. Ena Noveba a yaco mai e dua na ivola mai Nero. A vosa na marama tinana, e dolava na ligana e sautaninini. Au raica na nona tagi: E kacivaka o Zizï na mate nei tukanitu Turi. Era sa kunei koya ni sa mate ena loma ni vanua vaka Bordonaro ena ika 8 ni Noveba. Sa yabaki 87 o koya. Ena yabaki e tarava e tiko tale e dua na leqa levu sara, ni sa leqa na veivaqaqai e lai vakavuna na mate mai na mateniuto kei na dua na handerchief ena neketai, e kunei ena gauna ni veitarogi. Na cala oqo e a vakayacora vata e dua na marama kei na tacina, o ira na tiko veitikivi ena loma ni vanua, me

butakoca kina na peniseni ni 11,000 na lire. E muri era qai veiqravi e valeniveivesu e 24 na nona yabaki ni bula kei na yabaki 12 ena veisisivi.

Au vinakata meu rarawa. Ena ilavo lailai o sega ni taura rawa kina e 5 na tamata. Sa vakasalataki au o Misi Tilde vei au e dua na i vesu ni keke me rawa ni rejisita ki na valenivolavola ni vanua. Au dau lai dikeva ke dua na cakacaka, ia e lailai ga na vakanuinui. Ena Epereli 53 Au kila ni ra sa taura eso na goneyalewa ena dua na itukutuku ni vanua. Era sega ni gadreva, sa tiko na nodra itavi na tamadra. Oti au sa qai lako yani ki na valenivolavola me laki vakaraitaki kina: Au a gadreva vakalevu cake meu cakacaka mai vei ira tale eso. Ena Me au sa qai curu ki na dua na vanua ni veiqravi ni vanua era lewena kina na ilawalawa dausoko, na iwalewale ni ivava, tepi, tuka, tuwaso ni livaliva. Dua na cakacaka dredre kei na 6-13 kei na 13-21. Ena loma ni vanua au a gole talega ki na waqa ni kena isau ka soli na veivuke vei tinanigone.

Sa yaco mai na Okosita sa oti. Me baleta na olodei, sa dodonu vei Korere Graza me lako ki Sicily me kunei koya na tina qase. Au nanuma meu biubiu vata kei luvena yalewa o Caterina. Keirau biubiu ena sitimanivanua i Milan qai oti e muri me keirau gole i Roma, keirau yaco yani ena bogi. E dodonu me wawa toka e vica na aua ena sitimanivanua e Sicily.

Ena siteseni keimami kunea kina na foosi, kei na dua vei ira e dua na qaqa ni ereno mai Novara, Salvatore Furnari, kei na dua na sotia na yacana au

sega ni nanuma lesu. Ni vakacegu o Mrs Grazia ena dua na beleti Caterina kei keirau me keirau lako. Era kauti keimami ki na square square me ra kania na mottallo. E vaka me sa tekivu me da bula voli.

Ena nona yaco yani o Mrs. E sega ni cegu vakadua na sitima qai lutu sara o koya ena gaunisala. O au, o Caterina kei ira kece na lewe vuqa era a vodoka na kaila ni kaila na tama tawamudu ni keimami sa vakadikeva tiko na nona sa sinai tu ena veivakalolomataki ia e veivakurabuitaki. E sega ni via kau i valenibula. Ni oti e dua na aua na sitima ni vanua e biu kina na sitimanivanua. Ni se bera ni yaco o Mezzogiornono keitou yaco yani ena siteseni ni Turme Viglier keirau vodo kina na basi ka vakavuna na nona tiko e Novara Sicilia, o ira na vulagi mai Zizß kei Micherllo.

Era kidavaki keimami na vulagi dokai. Ena bogi taucoko e tolu ena Latvian, o Caterina keirau sega ni sogota na mata. E sinai tu o Mrs Grazia ena rarawa. Na bogi vata ga oya e a yaco kina e dua na ka veivakurabuitaki: eso na cauravou era a vakavuna me keirau erenanade vata kei na dakai kei na vaiolini, ia o koya sa sega ni matata o Micherllo, a qai cakava me rau dro.

E voleka ni gauna kece e moce kina o tinai Caterina. E a lako mai o koya vakarua ena tini na siga me laki sikovi tina sa qase sara. Ena yakavi ni yakavi au a laki vakasaqarai ira na noqu icaba e koronivuli kei ira na itokani ni vale ni gade. Dua na siga au raica tale ga e dua na noqu icaba e koronivuli qai mokoti au. A maroroya tu o koya e dua na basikeli mai na ligana ka kerei koya me kauti au meu vodo. A qai sega ni bau laurai e dua na goneyalewa ena basikeli mai Novara. Ena gauna ga e mai kilai Siz Ki au sa vakalialiai au kina: "O sa yaco mo beleta, au na sega sara ni vakasamataka rawa na veika vakaoqo".

Ena nona lesu tale mai vei Domossola, a sasaga vakaukauwa o Mrs Graza. Ni sa bale oti o ya, sa qai mai tavoca na mosi ni mata. E taura ga na yaloqaqa ena gauna e lako kina kei na nona vuvale ena so na kana magiti, au sureti tale ga kina.

Au tekivutaka tale na cakacaka ena itukutuku kei na iyaya, ia au gadreva na veika vovou au sotava. Ena dua na siga ena nona sikova na tikinisulu nei San Gervasio kei Protasio, o Don Giuseppe Betti a lako yani vei au me tarogi au eso na taro. Au vakadeitaka vua na noqu itotogi kece. A vakayaloqaqataki au ka kaya vei au: "Sa yaco mai na siga ni kua ki na osova. O na kunea e kea na peresitedi ni Lawa ni Lotu Katolika Vaka-Jamani, o koya ena soli ira na goneyalewa ka solia vei iko e vuqa na ivakasala vinaka ". Au kunei au sara ga niu lomavakacegu: ena noqu madua vakalailai au sa tekivu vakaitokani. Au a rere niu sega ni kila na sala meu vosa kina ia ena veivuke ni Kalou au vorata kina na imatai ni dredre. Au a wilika ena marau na niusipepa ni soqosoqo oqo ka taleitaka na kena tauyavutaki na turaga a tauyavutaka o Armida Ballli: vakavinavinaka ki na nona bula. Ena gauna e veisautaka kina na itukutuku ni kena vakatarai na mataka ena 7, au a sotavi Don Bentti kina o Don Bentti, a vakasamataka na noqu dairekita vakayalo. Ena Sigatabu au a tukuna vei au meu tiko ena dua na auwa ena kena vakaiukuukutaki na misini vinaka ena mata ni lotu. E muri era qai sureti au meu lewena na Matabose ni ACLI. Na yalayala kece oqori au vakila ni bibi ka caka.

Era a lewai au vakalevu na itokani ni valenisarasara, ia au sega ni vakila ni sega ni dua na ka vei au, ena kena veibasai ga au a masulaki ira kau kacivi ira tale ni bera ni ra tekivutaka na veisau era vosa kina ena lumilumi ena rumu ni veisau.

Na i kalawa ni wase ni Vola Tabu (Parcelai) e mata ni matadrau

Ena dua na Sigatabu ni vulaikatakata na peresitedi ni Lawa ni Lotu Katolika ni Jamani e vakarautaka e dua na ilakolako ki na veiulunivanua. Na ilavo lailai au a rawata me saumi kina na i votavota ni ilakolako. Keitou yaco yani ki na basi ki Goglio, oti sa qai caka na motoka ca e Alpe Devero ka qai gole ki na yava i Crampiolo. Au vakasamataka na totoka ni veiulunivanua e robofa tu na senikau: na senikau, enhids. Vakabibi na kena vo ni bai. E taura tu mai na delavuvu ni datu kei na katubaleka ni datu mai na kena e bula damudamu ka pikina na pikini. Au taroga e dua na vanua me cava kina na gaunisala. "Ni da sa oca eda sa na cegu mada me da lako tani mai na lunch." Rauta ni 1 na kaloko keitou a cegu me keitou gunuva na wai matata e lako sobu mai na datu vaka ki na bucabuca. Ni keimami kana oti, masu ka lagati, keimami a lako yani ena vuku ni lesu mai. Au a sautaninini ena reki: au sega ni bau vakayagataka e dua na siga totoka vakaoqo. E vale au tukuna vei Mommia kau raica e dua na nona matadredredre.

Ena gauna kece oqo au qai taura na post post mai Novara Sicily: a kerea me vaqara e dua na cakacaka e Domodossola me sotavi keirau. Au veilecayaki vakalevu ia au marau ni dua e lomani au. A tiko talega e dua na gonetagane mai Domodossola, ia au sega ni taleitaka: ena mataka e dau gunuva e dua na sigeleti ni quasi ka dau tu ga vua e dua na ka.

Na vakanananu ena mataka ni mataka e vakaraitaka na sala ni soqo, ia ena gauna vata ga au dau taleitaki ira kina na gone kei na vakasama ni kena buli e dua na matavuvale. Au vakacolati au ki na loma ni Kalou. Au a vakayagataka ena yakavi ni Sigatabu ena kena vakarautaki na veidinadinati vakaiwasewase ena veimacawa vei ira na itokani. Ena vica na Sigatabu keitou a gole ki na vei vale ni soqo ni veivanua voleka. E vakasosataki au na ilakolako ni basi, ia na yaloqaqa e sivia na so na rarawa lalai.

Ena 1 Me, 1954, a tuvanaka kina o ACLII na ilakolako: pilgrimge ina vanua tabu o Mandona, ena mataka kei na dua na rally ni ivakatawa dokai e Pila ena sigalevu tutu. O au e dua vei ira na imatai ni noqu daunivolai, kei na dua na noqu itokani kei na nona itokani gonetagane o Pierno. 2 basi e sinai tu mai vei ira na itabagone. E maliwai ira e dua na marama mamadua niu sa raica oti ena dua na vanua. E a nona: na cakacaka ni kabani ni tara vale kau a laki qiriti ira kina na kasitama ni iyaya. E vakaraitaka vei au o Pierno: e nona koso. Ena siga a sega vakadua ni biuti au ena nona kasi. Kauta lesu ki vale au a tukuna vei tina. Ena yakavi ni oti na noqu raici koya ena ruku ni lomanibai ni rumu ka toka ena imatai ni tabavale. "Na tinaqu, mo lako mai mo mai raica: sa tiko na gone au a sota kei Billa". Kei na dua na ikanakana ni matadredredre: "O rawa ni raica na mataveilewai e vakavuna mo". Ena yakavi e tarava, au sa qai biuti au kei na dua na kainoqu, au raica e mataqu. Sa rauta me kerea ke rawa ni lako vata mai kei keirau. Au sega ni duavata vakalailai au ciqoma. Keitou sa voroka na veisau ni veisau ka lailai. Ni oti na vakayakavi ena yakavi ni vale ni soqo vata kei au e vale. Ena dua na yakavi au a lesi koya me lako cake meu mai vakaraitaki koya vei tinana, ka a kidavaki koya sara vakavinaka. Ena nona gauna ni galala e a tiko kina na seasea. Era sa qai veitawasei na gonetagane kei na goneyalewa, ena icavacava ga ni soqoni e rawa ni keirau sota. Eda a vakaitavi talega ena soqoni ni ACLII.

Na noqu, e dina ga ni lako tiko mai Sicily, ka rau sega ni rawa ni lako duadua mai kina e rua na gonetagane erau dau veilomani, solia vei keirau na yalodei ka keirau tekivutaka e dua na ilakolako vakacegu. E kaya vei au o Giuse ni sa kila tu o koya na noqu itavi: me rawa ni kauta eso na ilavo, me 4 na luvena kei ira ga na gone cakacaka, ni se gonetagane ga e cakava eso na ilesilesi me baleta na nodra dau ni veivauci na iqaqi mai na nona vale. Ena so na gauna e kauta mai na nodra ivava me vakavinakataki kina o tamaqu. Au vakarorogo ki na marau.

A tukuna vei au e dua tale na ka: ni ena 16 ni Sepiteba, 1950 au a lako mai Roma meu yaco i Domodossola keirau sotava sara ga. Giuse, me vaka niu se kacivi koya tikoga, sa lako mai ena basikeli me baleta na yabaki Tabu. E dua na ilakolako bibi: a tekivu mai Domodossola vata kei na dua na bete mai na buca ka totolo sara na kena tauvi koya na boots. Sa voleka ni sega ni rawa me muri koya. E cegu ga ni raica e so na were ni kakana draudrau me kauta eso na sala. Ni sa lako duadua mai vei Josefa sa biuti koya duadua ga. Strada a cakava e dua na volivolitaki e gaunisala kei na dua na basikeli makawa ka sinai tu ena gallows me volitaki. Era cakava e dua na kabani me yacova na Roma.

Sa yaco mai na Okosita sa oti. E sogo na vanua ni soqo me baleta na olodei qai vakatulewataka me lai vaqara na ganequ e tiko ena veidelana e Lake Mergozzo ena dua na ka e dei kina. Au kerea vei ira na naba era a lewa na vale me tarovi au ena loma ni vica na siga. Au se qai tukuna oti ga na vakasama oqo vei Giuse. E na vale e tiko kina eso tale na goneyalewa e na vacaution. E maliwai ira na dau beti ni nephawe ni dua na mataniuci. Ena mataka ni ika 15 ni siga, na nodra soqo na iTukutuku, me vakatovotovotaka e kacivi keirau ena nona rumu ni oti na Misa. E vakasinaita na matadra na veimataqali babale, na masi kei na tebenigusuda: E vaka me keirau sa iubi ni wai. Ni sa lunch, a nanuma lesu o

koya na goneyalewa na makubuna yalewa: e sega ni dua na kena leqa ni sa tucake o koya me keirau vaka oqo.

Ena yakavi ni vakararai tiko na drano mai na katubaleka au raici Giuse. Au a sega ni via vakaraitaka ena mata ni porcelain o ya. Niu raici au ena katuba e voleka sara ga ni kilai au. Au a kere veivosoti ena noqu vakamacalataka ni sa dua na kelikeli kei na vo ni goneyalewa era sa veisau talega. Ena yakavi keitou kauta yani ki na were ni vale. A kidavaki au o koya ena yakavi ni yakavi: "Sega ni dede vei kemuni, ena Domossola, ia ena dua na mata savasava ka bulabula me vaka e liu".

E rua na kena wase na kena wase - Vakailesilesi .

Ni oti na rua na macawa ni vacation e tekivutaka tale na cakacaka ni vale ni cakacaka ena 13 ki na 9 ena bogi. me raica. Ena 9 na kaloko ena yakavi na liliwa ka sa tekivu me kabai vakaukauwa na yaloqu. E curuoso na ivava, ena kena kelikeli na matamata ena iyaloyal ga kei na basikeli. E a nona: e a lako mai me mai sotavi au, matadredredre e a raici au mai ka kaya: "O koya gona au taleitaki iko". A cakava meu dabe ena ititoko ni basikeli ka tomani au ki vale. Keirau mani veisau e dua na bogi vinaka rawarawa. A tokaruataki na ka oqo e voleka ni veisiga. Ena yakavi ni Sigatabu sa tiko kina eso na basikeli e lako ena veivanua voleka. Ena dua na siga a kauti au ki nona vale me rau laki vakaveikilaitaki au vei au kei rau, e rua na ganena kei na dua na taciqu. E lailai tale ga a vakaveikilaitaki au vei au me kua ni matata kei na kousisi me vaka e dua na noqu itokani.

E raici keirau mai na baba o koya ni raici keirau mai na baba. Ena nona sa dreti koya tiko na gonetagane o ya, au sa sega sara ga ni yavalati rawa. Ena 8 ni Tiseba, na siga ni Kawa Imacute, na noqu siga, na lali ni yadra. O koya na marama o ya, e a solia vei au e dua na bouquet ni kareti damudamu. "Nau, sa vakauta mai vei au o Giuse na gagadre!". Na cava e veilecayaki ena kena dolavi na noti: e sega ni ko koya, ia e dua na gonetagane yabaki 14 - a sotava vakacalaka na cauravou yabaki 14 - E

sotava vakacalaka o cauravou. E volai "Au lomani iko" ena saini. De dua e nanuma niu nona itavi.

Ena Kirisimasi e vakaraitaka e dua na roka ni roka vakaitamera e sinai kina na jokeliti kei na dua na kadi ni veikidavaki. Au vakavinavinaka vua ka lako vata kei ira na marama ena bogi. Ena nona lesu tale ki vale sa kaya vei au: "Ni mataka au sa lako vata kei na noqu matavuvale ena veigadivi kei ira na wekaqu. Keitou raica tale e Santo Stefano". Ena mataka ni ika 26 ni Au sa kaya vei tinaqu "Au sa sega tale ni lako vata kei na gonetagane o ya, au sa lesu tale mai na vasu, au sega ni via vakayacora ga vakataki ira". Kei na kena irairai kaukauwa: "O sa lialia, sa rawa mo cakava kevaka au sa sega ni kania oti na jokeliti".

Ena gauna e tarava e dau yaco mai o Giuse me kauti au meu lai cakacaka. Ena kena tete na gaunisala ena yava se ena kau ni basikeli au sa voleka sara ni sega ni vosa ena vosa. Na imatai ni yabaki 1955 au a lako kina Misa. E tiko talega e kea o koya kei na kena itinitini e lako vata kei au ki vale. Ena katuba e kaya vei au, "O sa rawa ni kila na ka o nanuma meu laivi au kina me'u vakararawataki vakaoqo?" Na lutu sobu oya e lutu sobu na varasa qai matadredredre. E a solia vei au e dua na pelvis ka kaya: "Na yakavi oqo au toki kina meu yaco ki na Vesper ena Monte kei Monte Calvario. E dua na iyalojalo ena qai dikevi ni oti na kena dikevi na Vesper ena ACLI". Au a ciqoma ka veikidavaki. Au tukuna vua e vale kei na noqu momo e marau: "E dua na gone vinaka sa vakakina oqo ena sega tale ni kunei koya".

Ena 2 na kaloko na yakavi keirau a biubiu ki na Calvari e na gaunisala ni mule track kei na valenilotu ni Via Crucis. E vakadua ena vale tabu keirau lagata na Vesper kei na gauna e oti kina na veivakalougatataki keirau a lako ki na kalavo. Au sega ni nanuma tiko na ulutaga ni iyalojalo, ia e bau

katakata sara ga, au mani vakatura meu lesu ina siti ena Cinema Catena, na vanua e rawa ni keirau marautaka kina e dua na iyalo yalo vinaka cake, e kena ulutaga "Valettit".

Ena vula o Epereli, mai na bucabuca o Vigezo ena sitimanivanua kei na Centolli, keirau a lako vata kei rau na nona itubutubu ki na nodra soqo na fairs e Locarno. Keirau sotava na kalou yalewa o Giuse, e vakaraitaki au niu "veitokoni". A biuta na ligana ena nona taga ka taura e 10 na Suwitisi mai na nona bai ni bai, a solia vei Giuse ka kaya "vinaka, ni o sa vakamau?". Keirau veiraici e matanavotu, keirau sega vakadua ni bau talanoataka.

Ena veisiga ka tarava sa tekivu me da teivaka na vakasama ni vakamau. Keirau dau veitalanoataka tale ga e vale. E marau o Mommy ia ena gauna vata qori e lailai kina na ka vakailavo. Ni lailai sara na ka keirau volia ena so na sipi kei na lineni. E sega ni dua na neirau gagadre vakatisaipeli. Keirau a vaqara e dua na rumu lailai ka rakorako. Keitou a kunea ena tikina makawa o Mota ka keimami sa mai tekivu ena siga ni vakamau: Moniti 19 ni Sepiteba. Au a lako vata kei na noqu momo ki na sitoa ni wai dromodromo ni Panzarisa me laki vakaraitaki kina na lase ni i sulu ni vakamau ka kauta yani vei ira na Mrs.Tilde Pellicia, ka sa dau yalataka tu mai vei au me dau totolo na nona vakasagai koya.

Ena valenisoqo ni tauni me baleta na ivola ni vakamau e dodonu me sainitaka na noqu mom baleta niu se gone lailai sara. Rau marau tale ga na itubutubu i Qiouse. Ena parasa o Peliland e tukuna vei keda na vosa talei ni veivakayaloqaqataki: "Dike tiko ga mo ni dau kilikili tiko ga ena vuku ni vakabauta mo ni sotava kina na marau kei na mosi e maroroya tu na bula. Au na cakava mo ni kunea na damudamu ni veigauna sa oti".

E tiko kina na kena vakarautaki na lisi ni veiwekani kei ira na itokani era sereki kina na veivakadonui me vaka e dua na kena ivakarau. Vei ira e vica

era tiko kina. E tukuna o Giuse "dua na matavuvale". Tira Tira eda sa yacova e 35 na tamata. Sa digitaki na ivakadinadina: Ucrictor Camelo Di Giuse kei na noqu Pierno, na anchit ni noda soqoni. Ni vo e dua na macawa ni bera na vakamau, a raica e dua na pati o tagane kei Don Giusepa Briacacacacacaca. A droinitaka na turaga oqo o Furiga e dua na iyalojalo ni veikidavaki ena beleti ka bulia kina e dua na pati kei na lisi ni itokani. E tiko tale ga e dua na teveli ni kana e na gauna makawa kei na gunu. Ena iwasewase e sega ni bau dua na pati vakaoqo. Na Colegiate ni o Gervasio kei Protasio e tiko ena vanua ni vakacokotaki kei na kena e sinai tu ena ivako kei na veivatu, ia eso na marama sa lomasoli me ra cakava na nodra vinaka tauoko me ra vakasavasavataka me vakarokorokotaki kina o Josefa kei na Concetta.

Ena 16 Sepiteba, rau yaco yani o Zizi kei Micherllo baleta ni sa voleka ni vakawati o Concettina qai tiko vua me tomani koya ina icabocabonisoro ena nona liutaka na itutu i tamana e yali.

Ena gauna oqo, e yaco mai e so na iloloma: e dua na turaga dau caka kofi, dua na dau ni kofi, iloilo ni kofi, iloilo ni rosolio, na veiqraravi ni masima kei ira na itokani era sa rawata na vakamau, na valenikana mai Pierino kei na kena e sega ni vakabitaki. Na ka e cakava na lotu Katolika yalewa e solia vei keda e dua na iyalojalo me vaka e dua na marau vata kei na Matavuvale Tabu, na i vukevuke ni i vukevuke ni Don Bentti e duidui e dua na senikau drokadroka vinaka e na ikuuku siliva.

Sa balavu sara na bogi ni ibulubulu. Au vakasamataka tiko me baleti Mommmy ni a tiko vata kei iratou e tolu na gone ka ratou se lalai tikoga ka lailai na ivurevure. "E lailai na nomu vakabauta, na koronivuli ni veiyawaki e sega ni vakavulica vei iko ni sa dau vakarautaki tu ga na bula?" Ena siga Lotulevu 19 au tucake ena vitu. Sa yaco yani o Mrs. E vakaisulu qai biuta

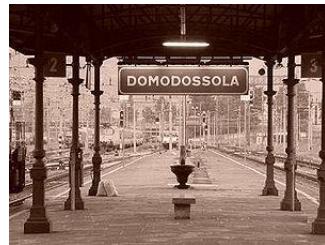
vei au na ilati au a volia mai Milan. E na 9 e a yaco mai na tekisi me kauti au ki na lotu. Au a veilecayaki, au kunea e dua na wasawasa ni tamata era raici au. E sa tiko oti o Giuse ena icabocabo e waraki au tu kei na mazzolino ni bang andlosm, salavata kei na ganena o Rosa baleta ni na levu sara na ka e taleitaka o Olimpia vua na imatai ni luvena tagane a vakawati. Au duavata kei koya kei na nona Micherl sega ni matata vinaka ena loma ni veiraravui.

Sa tekivu sara ga mai na kena levu. E marautaka tale ga o Monform Pelland. Au nanuma kina e dua na ka e sega ni vakataotaki, na veivakalougatataki ni mama, na yalayala ni yalodina ena bula taucoko kei na, ni cava na soqo, na ivakatakilakila. Ena exit Pierno, ka sa yaco talega me noqu iusutu ena gauna oya, ka biuta kina na nodra ibole na marama ni lotu Katolika ena loma ni ketequ.

itukutuku ni gauna vou

Ni oti na soqo ni marau ena valenilotu, e muria sara na veivakabulabulataki ena baba ni Grandzzi ena qara ni Castellazo. Ena voleka ni dua na reguci ira na vulagi era a taura na aperfes kei na so na pizzas kei na veisitina. Veikidavaki kei na dua na reguci rau ena loma ni -las Oliampia kei Armando ka rau a gole vata kei Mommy me rau laki kauta na suitu, rau sa qai cici yani ki na siteseni me rau taura na 12 kei na dua na veimama na sitimanivanua me baleta na honeymoon.

A tagi mai Dirotto ko Mommy. Keitou curu yani ki na vakatautauvatataki. Era kacivaka na vakailesilesi na biubiu vata kei na siqueleti ni o Giuse ni liutaki keirau mai na katubaleka me baleta na iotioti ni ikelekele. Sa tekivu sara ga na tara ni noda bulu.

Ena neitou ilakolako ena Florence keitou a lakova yani ki na otela e vakaraitaka o Mrs. Ena matanikatuba keirau a kidavaki mai kina e dua na ivakatagi, oti sa qai tomani keirau o koya na baca ki na rumu ena loma ni ikatolu ni tabavale. Vei keitou na ka kece, e ka vou sara ga, ni moce mada ga e na dua na idavodavo vakarua.

Ena imatai ni siga keirau sikova kina na siti, na kena ikarua keirau a gole ina isoso kalokalo ni Michelanglo ni vanua o rawa ni qoroya kina na vosa kece e Florence. Keitou a taura eso na itaba: na nona katonigone o Giuse e rawa ni taura e walu na ballack kei na itaba vulavula.

Na ikatolu ni siga e gole kina o Roma. Na otela e a sega ni vinaka cake baleta ni ilavo e biuta vakatikitiki na solibula e dodonu me rauti ira kina. Keirau muduka e rua na siga me keirau sikova kina e va na basilica e raica o Giuse ena yabaki Tabu kei na waivure mai Trevi. Keitou lesu tale ga ina valelailai ni Fontana dell'Esra, ena bogi kilai levu oya ni 53 ni a lutu o Mrs Graza ena ruku ni sitimanivanua.

Sa yaco mai na gauna me biu kina o Sicily. Ni oti e dua na ilakolako balavu, sa yaco sara yani na sitimanivanua ki Calabria ka qai kena i otioti mai Villa San Giovanni keirau raici Sicily. E dau taleitaka o Giuseppe na gauna oqori: na sitima ni sitimanivanua ka a vakavodoki tiko ena Ferry-Boat, na Mandonna e cake ena icurucuru ni wavu e Messina.

Ena siteseni e kea me waraka na tuakai tina lailai o Carmelo kei na watina o Gatana kei na Iuvena yalewa o Rosetta kei Antonietta.

Era kidavaki keirau me vaka e rua na turaga. Keitou cegu e rua na siga ni keitou sikovi Messina: na kaloko ni oga ni Duo au a raica niu se gone, na Mandona na Mandona kei na so tale na sikuea totoka sara.

E dua ga na i yaya ni vale oqori: ena gauna ni kana, sega ni cala kei na kousitisi kei na cosiniuns, ka sega ni dabe ena teveli: "Me da lako voli ena yasa ni wasawasa". Keirau a vakadonuya kei Giuse me dua na ka na nona vakatulewa. Rauta ni 11 na kaloko ena yakavi a lesu mai vale ka tekivu kina nona soqo ni vakasaqa. Ena dua na bogi e biuta na ivivivi ena sauca kei na oli, ia na ka e bibi e bibi, e sega ni kena ivakarau.

Ena ikatolu ni siga erau lako vata kei keirau ena sitimanivanua ena vica na wanimata. Ena siteseni ni Turme Viglier e tiko kina e sega ni matata (Backerllo Michello) vata kei na draiva ni tekisi me yaco sara ki Novara. Rau sa waraki keirau tu mai na vanua o Zizhì, Aunti Mairichachiaachiaachiaka. E vaka me yaco mai na Prìncipi ni Domodosso.

Ena siga ka tarava keirau a gole ki Badiavecchiaa me kunei kina na bubu o Concetta kei na sega ni matata, veiganeni kei na ganei keirau. Ena siquare vata kei na nona tavako na bubu, e levu na lewe ni halet era a soqoni ira era kilai au ni se gone ka ra vakananuma lesu tale e so na tamata: "Coceivate era lako mai kei na watina!"

Na mata, e damudamu ka. Sa vaka vei au e dua na tadra. Sa oti e lima na yabaki na noqu biuta na vanua.

Ni oti e rua na siga keirau sa qai cakava me keirau lako vata kei na draiva ni tekisi "Cauzuzi I Lupu" e Tarmina. Ena sega ni dua na siga a kauti keirau ki na vale ni kana, ka keirau a veiqraravi kina kei na lumi mamari vulavula. Keirau veiraici kei Giuse e mata me keirau kaya: "Me rauti keda beka na ilavo?". Sikovi Taormina ka qai muri o Castelmola ena ruku ni dua na waluvu, ki na yakavi keirau a lesu tale ki Novara, oca ia sa mamau ga.

Ena siga ka tarava sa gauna ni lesu tale ki Domodossola. Sa waraki keda tu na yalayala ni bula vou.

iKava ni wase e ra - Na noda i matai ni Veiwasewase .

E dina ni a vakayacori oti ena ilakolako ki Domodossola ena 1950 vakacaca kei na '53 kei na '53, e vaka sara ga niu a tekivutaka na imatai ni gauna: Au a laki sota kei na dua na bula vou me baleti rau e rua.

Ena dua na gauna e ratou vodo tiko na matabose ni sitima ena Ferry-Boat keitou vodo tiko ena ikelekele me raici kina na delrace ni Mandonna kei Sici vakamalua Sici vakamalua.

Ena dua na titoko keirau lesu kina ki na qiqi, ka dabe toka ena idabedabe ni kau. Sa qai sega ni tiko kina e dua na ka.

Dua na gauna ena bogi keirau sa tekivu cakava na nunu kei na domo ena danging. Ena gauna kece oqo keirau sa qai lako cake me keirau lai rai yani ena katubaleka. Ena veisiteseni bibi bibi, sa kacivaka kina na tikina oqo na yaca ni koro. E Naples ena yasa ni yasana o ya na "guagolioni" sa volitaki pizzas. E dina ni ra cakava e liu na ilavo mai vei ira na dausoko, oti sa qai biu na sitima ni vanua ka ra sa tiko ga ena ilavo ka pizza vei ira.

Vakalailai ga keirau sa lako yani vei Milan. Ena sitimanivanua ki Domodossola Au a vakila na ivakarau ni yalo a sotava ena imatai ni gauna sa oti ena 5 na yabaki sa oti: Lake Maggore, na Ulunivanua o Ossola, na dela ni vatu. Ena gauna oqo vata kei na watiqu o Giuse. E vakavolivoliti keda na siga ni kua eda sa yacova yani na vanua e lako tiko kina.

Era sa waraki keirau tu o Mamina kei na tamai Giuse Arimando. E dua na pati: kevaka e rawa ni ratou cakava na beleti.

E dua na lunch totolo mai vua na marama tina o Olimpia ka qai tiko ena neitou vale vou ena tikina o Motta me vakacegu. Ena siga e tarava au

tomana tale na noqu cakacaka ena vanua ni soqo ka lesu tale o Giuseppe ki na vanua ni taravale.

A lako na vakasama vei Mommy ena vukudra na noqu sega ni dau veitokoni, ia e uqeti au na noqu dairekita vakayalo o Don Bentiti meu masu, meu vakadeitaka nira lomani ira e levu na tamata. Ena so na gauna keirau dau lako kei Giuse ena nona vale, e marau tale ga. Ena gauna oqo, e dua vei ira na ganequ a kunea na cakacaka ena nona vakaitavi ena dua na veitokoni vou me baleta na matavuvale.

Ni oti ga vakalailai keirau sa kacivaka vei Mammina, vei rau na kena momo e Olimpia kei Armando ka rau na laki bubu ena vula o Jiulai.

Au sa tekivu vakila na vakaleqai ni bukete ia na itavi ni cakacaka e vakatokai. Era sa qai sega ni taqomaki na tamata cakacaka me vaka ena gauna oqo. A rawa vei Giuse me kunea e dua na cakacaka vinaka cake mai na vanua ni tara vale: e dua na iyaya ni iyaya ni iyaya ni kau me vaka na spines me baleta na barekila, iyaya ni cakacaka me unravel na sigeleti ni iyaya ka vakakina na "panels" (panilasi cake). Ena i ka lima ni vula keitou a tekivutaka kina na sarasara ni sitoa ena kena vakasaqarai na qiqi ni yava ni qiqi ena veisiga ni mataka. Sa tubu cake tiko ga na waniculacula ni vakatauvatani kei na kena icurucuru, me keirau vakatulewataka tale ga me keirau veisautaka na vale.

Oti sa sega na tabana, keitou mani lai tarogi eke e kea. Na vakavakarau e vakavuna me keirau kunea kina e dua na vale ena ikarua ni tabavale e dua na vale ena vaqara Sacapaccino, volekata na vanua ni cakacaka ni vale.

Ena dua na gauna lekaleka keitou a tuvanaka kina na toso. Keirau sa sega tale ni tiko ena loma ni koro, ia e sega ni yawa sara, voleka sara ina noqu cakacaka.

E 8000 na lire na reveni e veivula, me baleta ga na keda isau cala, ia e vinaka qai totoka na kena vale. Ena lomanibai e rawa ni tiko tale ga kina vei keirau e dua na veiwatini ni sakure na vanua me rau teivaka kina na veicorokaro kei na senikau, na noqu lako.

Ni keitou ciqoma na ki ni keimami savata na rumu ka vakasuluma na katubaleka kei na valelaca totoka kei Mantua kei na lase ena loma ni valenikana. Ni oti na toso, sa tomani tikoga na bula. Sa qai laurai levu ga na noqu rai. Ena dua na siga a tarogi au e dua na noqu itokani vakacakacaka se niu na tiko e vale vei ira na marama tina ka vakasalataki au meu lako ki na tabana ni vuniwai. Sa mani kau tani kina na veilesi. A voleka ni caqeti au na vuniwai niu sa wawa makawa sara: "O sega ni cakacaka ni oti na ikaono ni vula ka o sa tiko oti ena i ka vitu ni yabaki: o sa ririkotaka". Ena siga ka tarava au a solia na ivola ki na valenivolavola kei na tamata cakacaka talega au a vakacegu.

Ena gauna oqo, au a vakarautaka tiko na sitimanivanua ena noqu cakacaka ni golfting folftiti, shorts, ivava kei na dali ni dips e rawati mai na siqueleti makawa ka vakarautaka vei au kei Mommy.

Keirau lai volia tale ga na qiqinivalu au vakarautaka ena yago e sega ni matata vei au, keirau sega ni kila ke tagane se yalewa. Meu tinia ena yakavi ni 2 ni Julai, e lutu sobu na wai kei na kato sa vakarau tu me keirau sobu yani e valenibula. Era kaya na dauvakekeli era sa sikovi au mai vei Giuse ni rawa ni lesu i vale. E se qai tekivu oti ga na cakacaka qai taura e rauta ni 20 na aua. Ena siga ka tarava a lesu tale ki na itavi vakatina niu se wawa tiko ena rumu ni vakalele.

Ena dua na gauna a sucu kina e dua na gonetagane ka laki veivosaki kei na nasi vei tamana na gone sucuvou, ka sa voleka sara ni vakila na ca ena vuku ni yalo ca. Ni oti e dua na aua a rawa kina vua me mokota na imatai ni

Iluvei keirau, e vakatokai me Armando me vaka ni tukana. Ni oti e vica na aua, sa vakaraitaki tale ga vei ira na tubudra, sega ni cala kei na kosi. E vaka me imatai ni gone mai na veiyasai vuravura.

Waseka tinikalima - Eda vakavinavinakataka na Kalou ....

O ira na nasi ni tabana ni vakasucu ni oti e vica vata na aua mai na gauna era sucu kina, era kauti au sara ina idavodavo ni lewe ni manumanu kei na sui. Era sa vakasabusabutaka vei au. E so tale e sivia na pisa era a vakasosa kei Zizi me vaka e dua na gone.

Na valenibula e tiko ena dua na macawa. Ni bera ni keirau lesu i vale keirau a lako ki na lotu ni valenibula me baleta na "veivakasavasavataki", e dua na veivakalougatataki mai vua na bete.

Ena tabanalevu sa tu vakarau me lesu ki vale, ia sa tekivu me vuki na uluqu. A saga na radini ni vulaililiwa na katakata: 39. A dodonu me keirau tarova kei noqu ruve kei na dua tale na siga. Kena itinitini ga ni oti e 12 na voleka ni vakabulai keirau lesu i vale. Sigatabu 15 A kau yani o Armando vei rau na qiqi vou ni papitaiso ki na tobu ni papitaiso kei Giuseppe, na itokani o Mariucciacia Madrine kei na kalou yalewa ni kalou Basilio ni ota. E sega vei au na marau niu tiko ena soqo oya baleta ni ratou vakasalataki na itabaqase ena vuku ni vakabauta butobuto meu tiko ga e vale. Au lomavakacegu ena noqu vakarautaka e dua na vakacegu lailai.

E duidui na bula vei ratou na tolu ia au sa qai rawata vinaka sara ga. E levu na sucu ni sucu, e tubu na gone qai dau kauti koya ena veimacawa ina vanua ni gone me lewai kina.

E ka ni rarawa, ni a tekivu tale na cakacaka ni soqo ni sa cava na rua na vula. Sa qai sega ni dua na koronivuli ni vuli goneyalewa. Rau sa vakadonuya na tukadratou me rau na qaravi koya ena dua na macawa.

Ni'u a buli ira na kai Giuse e ono, ni bera ni qai la'ki cakacaka, sa vesuki koya ka kauti koya ki na vanua e lako tiko kina. Ena nona sega ni vakila na rarawa na gone oqo kau tagi vata kei koya.

E ka ni rarawa ni sega ni rawa meu biuta na cakacaka. Vakamalua, ena vakabauta, keirau a tomania kina na tolu na ilakolako: na imatai ni kakana ni gone, na imatai ni kalawa e ka veivakurabuitaki. Na imatai ni siga ni asylum Giuse, e a qai kunea e dua na cakacaka e rawa ka vakalevu cake. Ena rua na yabaki sa oti e cakava kina na jatinitor ni koronivuli ni vuli e na koronivuli ni vuli e dau vakatokai kina e na Municipality me laki tawana e dua na vanua ni veitataunaki.

E buli gona e dua na ka me biuta na cakacaka ena vale ni soqo, qai soli au vua na gone e wawa tiko me solia vua e dua na tacida tagane lailai. Ena ika¹⁷ ni Okosita, 1962 keitou a marau ni sucu na ikarua ni luvei keirau. E matata vinaka tu na kuliniyagona o Lucino, na kena veibasai o Armando. E daumaka dina. Sigatabu 26 a papitaiso vata kei Ta Giuse, na kalou yalewa o Cousnin Mariuccia kei na kalou yalewa o Antonio na taci Giuse. Qai yaco tale ga vei au meu tiko e vale. Ni oti na gauna au a biuta kina na cakacaka meu soli au vei rau na rua na gone rairai totoka.

Ena 1 Okotova, 1962 a tekivutaka na isaluaki na apron kei na isaluaki ni wa karakarawa e tabana. Keirau vakacolati kina ena vica na tagi vua na qasenivuli o Lepadi.

Ena gauna vata oqori, a vesu kina o Domodossola na Giusesola ena nona solia vua na iyaya ena ikarua ni tabavale e cake ni vale ni koro, e dei tu ga ni sa vakacegu na dauvunau ni munisi. Ena vica na siga keitou tuvanaka kina na toso. Ena loma ni itikotiko e tiko vei keitou na veivakacegui kece. Ena yakavi, sa sogo na katuba levu, keitou sa veiliutaki tiko kina na koro. Keirau rawa ni lomavakacegu ena soqo e yaco mai na vanua e vakatabui tu

kina na valenivolavola ni turaganikoro. Mai na neitou katubaleka keitou raica kina e tiki ni makete mai na ibolebole ni ibolebole.

Ena gauna oqo e a taura na imatai ni nona ikalawa o Lucino: sa yaco me nodra ivakarau na tamata cakacaka ni veivakaturagataki.

Kivei ira na wavoki kei Giusea au vinakata meu vakaitavi ena cakacaka. Au tekivu vakaisulu ena isulutaga, idavodavo kei na isulu me baleti ira noqu itokani. Sa veiseyaki na domo ka sa yaco me "ulutaga ni i latilati". A vulica o Giuseppe ena nona gauna galala me vakarautaka na soqo ni benu kei na vakavinavinaka ni Kalou eda rawa ni marautaka kina na bula vakacegu.

Ena 1 Okotova, 1968 e tekivu vuli tale ga o Lucino kei na qasenivuli i qasenivuli Luisa Cerri.

Toso na gauna sa toso totolo. Ena vulaikatakata keitou a lako ena vanua ni sarasara wanolita kei Itali kei na valelaca ni keba. Ena so na gauna vei Sicily ena noqu koro.

Ena Julai 1973 keirau a keba tiko e Val'Al d Aosta ka tekivu me tiko na kena ivakatakilakila taumada ni bukete. Ena 16 Feperueri na '74 ni Feperueri, a yaco yani o ganena lailai vei Armando e tinikawalu na yabaki qai tinikadua na yabaki. Sa ikoya na gauna ni veibulu kei ira na tamata era raica na cuva ki na pink ena vakasama ni koro sa ikoya na joke. A vakasalataki keirau na bete ni parasa me keirau marautaka na Papitaiso ena bogi ni Siganimate, o Madrina Na itokani o Gianna kei na Kalou e sega ni rawata o Benito.

Biuti ira na vakabauta butobuto, na gauna oqo au a vakaitavi talega kina ena soqo ena bogi ni 13 ni Epereli. Ena siga e tarava ena kena se ortory era dua na drau era sureti mera veivakabulabulataki.

Sa tubu talega o Taniela ka da sa qase sara ena gauna oqo. Eratou a solia vei keitou e 7 na makubui keirau e tolu na makubui keirau tagane: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Lebeka, Lesiza kei Matteo.

Na italanoa e tiko. Ena ika19 ni Seviteba, 2015 keirau marautaka vata kei Giuus e 60 na yabaki.

Eda vakavinavinaka vua na Kalou, na Mana kei ira kece era lomani keda.

Na Mazza Conceta Maglio, ka sucu mai Novara ena i ka 18 ni Epereli, 1936.

kusa

1. Na vale ni bula e taudaku .
2. E na taudaku ni vuravura e na taudaku ni vuravura.
3. Vei qito .
4. Oila, na kopa kei na mata ca .
- 5 Levu 5 .
6. E vosoti au o Vosa (Volaca ni kalokalo) .
7. O Emeamea na kena i sau.
8. Na vuka ni siqeleti ni siqeleti .
9. Na katuba ni lomalagi .
10. Lala Tusa .
11. Na mata vakapoliti
12. Violet giolot, Commit 12. Vioso, .
13. Na bula Vou.
14. Na imatai ni noda iVakatagede .
15. Eda vakavinavinaka vua na Kalou ...

